

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL gratis uitgegeven.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad Groningen maken bekend, dat op **DINGSdag**, den 17 December 1839, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, door H. E. A. G. **COMMITTEERDE**, op nadere approbatie, publiek zullen worden Verpacht,

Voor den tijd van één jaar:

1. Het **VALLAAT** te *Martenshoek*,
2. Het **VALLAAT** te *Zuidbroek*.

En voor den tijd van drie jaren:

3. De **ZWIJGENDE TOL** te *Wolde*, en
4. De **DRIE STADS TOLHEKKEN** tusschen *Groningen* en *Exta*.

Waarvan de **Condiën**, 8 dagen vóór de Verpachting, ter Stads Secretarij ter lezing zullen liggen.

GRONINGEN den 2 December 1839.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN **IDDEKINGE**.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. **LOHMAN**.

De **HOUDERS** van de hieronder vermelde **UITGELOTE OBLIGATIËN** worden verzocht, dezelve ten spoedigste ter **AFLOSSING** aan te bieden; te weten:

No. 2 van de **PROVINCIALE GELDLEENING**, groot f 35000.

No. 26 van de **PROVINCIALE GELDLEENING**, groot f 36000.

GRONINGEN den 5 December 1839.

De **Administrateur van 's Rijks Schatkist**: **BUSCH**.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 28 November.

Na de reeds vermelde strenge vorst, waardoor de Niewa met ijs bedekt is geworden, heeft men te Petersburg een paar dagen dooi weder gehad; daarna is den 17den weder eene koude van 80 R. ingevallen. De gemeenschap tusschen Petersburg en Kroonstad was nog altijd open, maar achter Kroonstad was de zee, zoo ver men zien kon, den 21 dezer geheel met ijs bedekt. Men had nog in 't geheel geene sneeuw.

FRANKFORT den 29 November.

Die Russische regementen, welke na elken veldtocht in den Kaukasus hunne gewone winterkwartieren te Odessa en omliggende plaatsen plagten te betrekken, hebben, naar men uit Galacz schrijft, ditmaal order ontvangen, om te Sebastopol te blijven en zich, op den eersten wenk, tot inscheping bereid te houden, waaruit opgemaakt werd, dat men te Petersburg nog ver van gerust is over den afloop der Oostersche kwestie. Ook te Nicolajew heerschte ongemeene drukte; niet minder dan zeventien oorlogsvaartuigen, waaronder drie lijnschepen, zijn aldaar in aanbouw.

In Hongarije wordt thans ernstig aan de volkomene emancipatie der Israelieten gedacht, die een ernstig onderwerp der beraadslagingen van den Rijksdag te Presburg zal uitmaken.

Van den 30sten. Van wege de Oostenrijksche ambassade te Konstantinopel is aan de daar gevestigde Oostenrijksche kooplieden bekend gemaakt, dat, ten gevolge van eene tusschen Oostenrijk en de Porte gesloten overeenkomst, de bepalingen van het in 't verleden jaar door de Porte met Engeland en Frankrijk gesloten handels-traktaat provisioneel ook voor alle in de Staten des Sultans wonende Oostenrijksche onderdanen van kracht zullen zijn. Hiervan zijn echter de aangrenzende provinciën Moldavië, Wallachije, Servië, Bosnië en Herzegowina uitgesloten, alwaar de tusschen de beide Staten bestaande traktaaten onveranderd blijven.

Van den 3den. Zoowel uit Alexandrië als uit Konstantinopel wordt geschreven, dat er geen twijfel meer bestaat aan eene spoedige vereffening der geschillen tusschen de Verhevene Porte en den Egyptischen Onderkoning. De Porte zoude reeds in dien zin vertrouwelijke mededeelingen aan de gezanten der vijf Mogendheden hebben gedaan. Over de voorwaarden loopen de berichten echter nog zeer uiteen.

HANOVER den 30 November.

Tot inning der geweigerde belastingen was er in het distrikt Osten een kommando van 50 à 60 dragonders met eene reserve van meer dan 50 man gezonden, en bij ieder weigerachtigen werden zes man ten zijnen koste ingelegerd. Thans vernemt men, dat de inwoners wegens deze nieuwe, en, naar beweerd wordt, onwettige wijze van executie, den minister van financiën bij onze kanselarij van justitie formeel hebben aangeklaagd. (K. Z.)

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN den 30 November.

Een brief uit Maltha, van den 16 dezer, verzekert, dat de stoomboot *the Confidence*, welke aldaar den vorigen dag met dépêches van den admiraal Stopford is aangekomen, de tijding zoude hebben aangebragt, dat de Turksche vloot den 10 dezer op zijnen terugtocht van Alexandrië naar Konstantinopel was. Men meent echter veel reden te hebben, om aan de waarheid van dit bericht te twijfelen.

Bij herhaling wordt gesproken van het voornemen onzer bewindsleden, om de Chinesche havens te doen blokkeren, ter zake van de tegen den opium-handel genomen maatregelen. Dit gerucht, 'twelk op zich zelf niet zeer waarschijnlijk is, heeft in den aanvang geen geloof gevonden, en is slechts beschouwd geworden als een versinsel, om in den thee-handel eenige levendigheid te brengen; nu echter wordt in een geacht dagblad verzekerd, dat lord *Palmerston* aanden N. Amerikaanschen gezant alhier eene nota heeft toegezonden, waarin te kennen gegeven wordt, dat het bewind voornemens is, de Chinesche havens strengelijk te laten blokkeren, indien de omstandigheden zulks noodig mogten maken.

(Zie het vervolg van de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.)

Mengelwerk.

Aan de Redactie der Groninger Courant.

In het Mengelwerk van uw geacht dagblad van Dingsdag, den 5 November j.l., no. 89, gelezen hebbende een stuk, getiteld: *Brandreglementen en Brandspuiten*, en gaarne ook het mijne willende bijdragen, om het verschrikkelijke des brands van behuizingen en gebouwen te verminderen, zoo ook de zwarigheden, welke aangewend worden, waarom op sommige plaatsen geene brandspuiten aangeschaft worden, zoo meende ik het publiek kenbaar te moeten maken, dat bij A. H. VAN **BERGEN** en **ZOON**, te Midwolda, brandspuiten vervaardigd worden, geschikt, om daarmede niet alleen een slechten weg te passeren, maar ook anderen, om daarmede langs paden en vonders, of planken, over togten en slooten te kunnen komen.

Uw bestendige Lezer:

KR. te M.

Wil men door raad en daad anderen waarlijk nuttig zijn, dan moet men daartoe niet alleen de vereischte kennis en ervaring bezitten, maar voornamelijk moet men alsdan vrij zijn van alle belang- en partijzucht.

Allen schijn van dit laatste heeft echter het stukje, voorkomende in de Provinciale Groninger Courant van Vrijdag, den 22 November l.l., betrekkelijk het graven van den Doezumertogt en de Zijlroe.

Met verbaasend groote getallen wil men daarin aantoonen het groote voordeel der verveening van de lage veenen, in de nabijheid der Zijlroe gevonden wordende, en wel, voor het Rijk in het bijzonder en voor de Ingelanden in het algemeen.

Nog meer dan vijf millioenen tonnen baggerturf — met uw verlof, mijnheer B! moeten die tonnen ook stobben zijn? — zouden die veenen kunnen opleveren.

Wanneer men, bij eene diepte van 1 Ned. el veen — zoo als het daar ter plaatse gevonden wordt — aanneemt, dat er dan, zoo als gewoonlijk tot eene hoe-

veelheid van zestig tonnen $\frac{2}{3}$ [] N. roede gronds benoodigd is, dan zouden er, volgens die opgave, bijna 500 bunders veenland in de nabijheid der Zijlroe voorhanden zijn.

Berekent eens, Ingelanden! of gij het $\frac{1}{3}$ gedeelte hiervan aldaar kunt vinden. Aanbelangende het voordeel wordt er gezegd: »als gij voor drieduizend guldens »veen verkoopt, dan kunt gij jaarlijks, naar $4\frac{1}{2}$ pCt., voor f 135 hooi en mest »kopen.» Dat komt uit! Maar de heer B. heeft vergeten op te geven de hoeveelheid gronds, welke daarvoor afgestaan moest worden. Het valt dus moeilijk over Z. Edeles berekening, wiskunstig, meer te bepalen: dit echter zal uit het opgegevene als van zelven resulteren.

»Zesmaalhonderd en vijftigduizend guldens zal den Lande voor belasting worden betaald;» eene tienduizend ellen lange, door kleigrond en zandheuvelen loopende, onbruikbare waterlossing zoude tot eene scheepvaart worden gegraven, de eenige hooilanden, welke de landgebruikers van Opende daar bezitten, zouden in waterpoelen verkeeren, het eigendomsregt zou door de beklemede meijers — hoedanigen het hier meestal zijn — tegen hooge prijzen moeten worden verkregen. En dat alles om de vergraving van groot honderdenvijftig bunders laag veen? Heerlijk uitzigt voorwaar, om door zulke ondernemingen de welvaart en den bloei van Doezum en Opende bevorderlijk te zijn!

Maar die f 650,000 waren dan toch een bijzonder voordeeltje voor 's Rijks kas?

Ook niet! Er wordt buiten dat veen nog meer turf gegraven, dan er inlandsch ter consumtie benoodigd is, en hiervan alleen wordt den Lande belasting betaald; dewijl turf geen produkt is, dat naar buitenlands verzonden wordt. De f 500 jaarlijksche grondbelasting, welke er nu nog van betaald worden, zouden bij vergraving alzo, zonder eenige vergoeding, verloren gaan.

Streel daarom de Ingelanden van Doezum en Opende niet met het denkbeeld, mijnheer B.! dat die waterlossingen op 's Rijks kosten tot scheepvaarten zullen gegraven worden.

Hoe dringend de Staatsbehoeften ook mogen zijn, lage veengraverijen worden in tegendeel door het Gouvernement zoo veel mogelijk bemoeijelijkt en tegengehouden. Kan, niettegenstaande dit, U.E. in die verveening voordeel zien, wel nu! graaf dan, is het mogelijk, met f 7000 voor eigene rekening de vaart, en betaal aan hen, die volgens U.E. »ook de raadzaamste en geoorloofde middelen ter bevordering »van hun welzijn niet opmerken,» die veengronden zoodanig, dat zij met voordeel daarvoor wederom hooi en mest kunnen inruilen. Dat was onpartijdig en regt; maar bezint vóór gij begint!

Nog kortelijk willen wij daarom U.E. en alle daarbij belanghebbenden mededeelen, wat wij van die zaak weten en hoe wij die beschouwen.

De Ingelanden van Doezum hadden bij rekest aan H. E. G. A. Heeren Ged. Staten verzocht, om verbetering in de afwatering hunner landen, door middel van het verdiepen en verbreden van den Doezumertogt en de Zijlroe, — welk verzoek, daarop door deskundigen en daartoe bevoegden onderzocht, en tot het verlangde oogmerk alleen niet voldoende bevonden zijnde — zoo moet er tot het opmaken van een ander, min kostbaarder en doelmatiger plan, door H. E. G. Achtbaren autorisatie verleend zijn geworden. Men zoude n.l. den Doezumertogt en de Zijlroe, zoo veel noodig, herstellen en tevens een nieuw kanaal van ruim vijftienhonderd ellen, van uit de Groote-gasterijen tot aan de huurtschap Kornhorn, opleggen. Dit noemen wij minder kostbaar. Als waterlossing toch behoeft de Doezumertogt slechts op eenige punten hersteld te worden, terwijl de 1500 ellen voor het nieuwe graven kanaal, als loopende door hoog veen, door de uitgraving van dat veen, nagevoeg zal kunnen worden bestreden. Ook is dit plan alleziens doelmatiger. Het is waar, dat de veenen bijlangs dit nieuwe kanaal hooge veenen zijn, en dus, hoe zeer de oppervlakte veel grooter is, dan die der veenen bijlangs de Zijlroe, maar evenredigheid wel minder belasting zullen opbrengen; maar daarentegen zal men hier nietswaardige heide- en zandgronden, bij eenige cultivatie, voor goede bouw- en weidelanden verwisselen. En hierom niet alleen. Als waterlossing zal dit plan alleen aan het oogmerk voldoende en veelzijdig nuttig zijn, terwijl de graving van den Doezumertogt en de Zijlroe alleen dienstig kan zijn voor de landen, gelegen ten noorden van den zoogenoemden Kaleweg.

Eindelijk, om maar niet meer te noemen, ten dienste der scheepvaart verdient dit plan verreweg de voorkeur. Immers het nieuwe kanaal zoude in aanraking komen met meest alle boerderijen van Doezum en eindigen bij de Kornhorn, in de nabijheid van Opende en Noordwijk. De Doezumertogt kan, zonder verdere opgraving, geene dezer dorpen noch Doezum onmiddellijk aandoeën.

Ingelanden van Doezum en Opende! laat u dus door geen schijnschoone redeneringen afbrengen van het wezenlijk goede, dat gij eens hebt begonnen, door hen, die, of uit onkunde of uit partij- of belangzucht, de zaden van tweedragt en verwarring in uw midden strooijen.

D.....

E....

GALVANO-POLYTYPE.

Belangrijke rorderingen in de zoogenoemde Galvano-type gedaan door Dr. S. BLEEKRODE en den Mechanicus H. DEUTGEN, te Groningen.

Medegedeeld door Prof. S. STRATINGH, Ez.

Ofschoon ik verschillende Electro-magnetische proeven had in het werk gesteld met de constante Batterijen (*Natuur- en Scheikundig Archief van G. J. MUIJDER*, enz., 1838, St. III, bladz. 259 en 274) en het verschijnsel van het aangroeijen van koper op de koperplaten of cilinders had opgemerkt, zoo ben ik echter niet op het denkbeeld gekomen, om van deze overkorsting een toegepast gebruik te maken, dan alléén te noemen het verkopen van geel koperdraad door de galvanische werking der constante Batterijen, en dit bij Electro-magnetische toestellen aan te wenden; de geel-koperdraad werd namelijk in den negativen met sulphas cupri gevulden bak geplaatst. De Hoogleeraar **JACOBI**, te Dorpat, maakte het eerste bekend (*Polytechn. Journal von DINGLER*, Bd. 72, S. 76, April 1839), dat hij, door koperen ingesneden platen in den genoemden negativen bak te plaatsen, eene aangroeijing van metallieke koper-platen verkreeg, die alles verheven toonden, dat in de koperen platen verdiept stond; eene waarneming dus, van welke, naar zijne meening, partij getrokken kon worden bij de behandeling van plaatwerken in koper, om van de gravures kopijen en relief op eene gemakkelijke en eenvoudige wijze daar te stellen, terwijl de gravure ook gemakkelijk zoude uit te voeren zijn, nu zij regt en niet verkeerd op de plaat behoefde gebragt te worden. Dat deze zaak mij zeer ter harte ging, kan blijken, omdat ik bij de herinnering daaraan weldra vond, dat ik reeds in 1825, bij het doen van proeven over de nederploffing van metalen uit hunne oplossingen door tusschenkomst van dierlijke blaas, volgens **WITTING** (*MEYLINE'S Bibliotheek*, Dl. II, bl. 73) vernield heb, dat **GAY-LUSSAC**, bij het aangroeijen van metalliek koper uit eene eenvoudige sulphas proto-per-oxydi cupri-oplossing, platen had verkregen, die van binnen de indrukken bezaten van de vaten, waaraan dezelve waren aangegroeid en van buiten tepelvormige kristallen van smeedbaar rood koper aanhoden, terwijl ik ook zoodanige aangroeijingen van metalen, door tusschenkomst van blaas, op zilver en andere metalen beproefd had.

Geen wonder dus, dat, toen de heer Dr. S. BLEEKRODE, bekend door zijn belangrijk Technologisch werk (*Algemeene en Bijzondere Technologie*, Groningen 1836 en volg.) met mij sprak, of eene zoodanige proef van **JACOBI** niet geschikt zoude zijn tot eene voorstelling bij ons alhier gevestigd Natuurkundig Genootschap, ik hem dit ten sterkste aanbeval, terwijl zijn Ed., bijgestaan door den Mechanicus H. DEUTGEN, weldra, na een kort tijdsverloop, zich in staat gesteld vond, om eenen schoonen voorloopigen koperen afdruk en relief, met de woorden: *Aan het Genootschap ter beoordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen*, aan dat Genootschap, in deszelfs gewone Vergadering, op Woensdag den 23 October l.l., te vertoonen, de proef aanschouwelijk te maken, eene moelijke

verdere uitbreiding aan te duiden en het beginsel van dezelve buiten allen twijfel te stellen. Deze proefommingen zijn dan ook aldaar met de meeste belangstelling door de Leden van dat Genootschap waargenomen. Later werden deze proeven door Dr. BLEEKRODE, onder medewerking van H. DEUTGEN, van tijd tot tijd herhaald; de verschillende handgrepen, de behandeling, de sterkte van stroom en vochten nagegaan, en de bezwaren over het vasthechten op de platen (waaroer JACOBI nog bezwaren ondervond) en dergelijke weggenomen en overwonnen, zoodat men weldra in staat was, koperen afdrucken en *relief* te leveren van gegraveerde of met letters ingedrukte platen, die zoo nauwkeurig met het originele overeenkwamen, dat zelfs de kleinste streken, ja zelfs de kleinste fouten of krassen werden overgenomen. Hierbij lieten deze heeren het echter niet berusten, en ik moedigde hen dan ook op deze voorspoedige baan ten sterkste aan, en wel met dat gevolg, dat dezelve nu bij hun onderzoek zoo verre gegaan zijn, dat zij eene ontdekking hebben gedaan, waarvan ik het besef van het belang gaarne overlaat aan allen, die met de door hen vervaardigde exemplaren bekend zijn geworden, en tevens of als Natuur- en Scheikundigen, of als Beoefenaars van Schoone Kunsten en Bedrijven prijs stellen op alle middelen van gemakkelijke vermenigvuldiging van getrouwe bestendige afbeeldsels van al wat Natuur en Kunst schoon en verheven oplevert.

Doordien deze Heeren nu eenige toestellen voor de gewone bewerking gereed hadden, wijzigden zij zoodanig hunne proeven, dat zij op het denkbeeld kwamen, of zulke afdrucken, zoo als die van JACOBI werden daargesteld, ook niet zouden kunnen vervaardigd worden, zonder dat de oorspronkelijke voorwerpen onmiddellijk aan de galvanische werking en de daartoe vervaardigde vochten werden onderworpen. En voorwaar is dit vraagstuk door hen opgelost. De proeven zelve, waarvan wij dan nu nog eenige melding maken, zijn als voorbeelden bij voorraad aan het Bestuur van het Departement, van de Maatschappij van Nijverheid te Groningen gezonden, om bij een officieel ligchaam de bewijzen van prioriteit van uitvinding aanwezig te doen hebben, terwijl de belanghebbenden aan zich behouden, de mededeeling verder zoo in te rigten, als met het belang der zaak het meest overeenkomstig zal geoordeeld worden.

Deze gemelde Heeren hebben dan nu in het kort een middel gevonden, om afdrucken van alle verheven of verdiepte voorwerpen, betaald dan metaal, munten, penningen, platen, ornamenten, letterdruk, enz., en daarvan meer volkomen gelijkende afdrucken, bij voorraad in koper, te leveren, die in alle deelen niet alleen in figuur, maar ook in matheid, glans of zuiverheid met het oorspronkelijke geheel overeenkomen. Hierdoor kunnen alle muntspeciën, koperen platen van portretten of teekeningen en kaarten vermenigvuldigd worden, zonder nieuwe graveure, of ook zonder dat, volgens de manier van JACOBI, de oorspronkelijke stukken aan de proef worden onderworpen, zoodat zij naar willekeur of *en relief* of verdiept, regt of verkeerd, zonder tweede bewerking, in eens kunnen worden daargesteld. JACOBI was bepaald tot koperplaten; hier is het zelfs niet noodig, om afdrucken te nemen van metalen, munten, maar van andere voorwerpen, als van gips, hout en dergelijke kunnen insgelijks koperen afdrucken, dus ook in koper overgebrachte houtsnede-platen en wat dies meer is, worden daargesteld, terwijl bij deze *metaal-kopiering*, door overneming der letters van drukvormen, koperen verhevene stereotyp-platen zullen kunnen daargesteld worden, zonder dat de letters eenige beschadiging ondergaan, en deze terstond tot een ander gebruik kunnen gebezigd worden.

Dit een en ander zal genoeg zijn, om op het belang dezer ontdekking de beoefenaars van Natuur- en Scheikunde, ja, iederen beminnaar van Kunsten of Wetenschappen aandachtig te maken, en hun de mogelijke rij van gevolgen, die uit deze ontdekking kunnen voortvloeijen, voor den geest te brengen.

GRONINGEN, den 15 Nov. 1839.

(Konst- en Letterbode.)

Onder de vele en verschillende Almanakken, die hier te Groningen in deze dagen zijn uitgekomen, en met onderscheidene titels prijken, verdienen inzonderheid de *nuttige en aangename Tijdkorter* en de *Groninger Persamelaar* de aandacht, beide door A. HAZELHOFF geschreven, zijnde de eerstgenoemde de 28ste, en de tweede de 21ste jaargang, de eerste dus ruim, en de tweede bijna een vierde eeuw jaarlijks onafgebroken voortgezet. Dit tamelijk lange tijdvak is als ware het een getuigschrift, dat de Schrijver den regten toon heeft weten te treffen voor die soort van lezers, voor wie hij eigenlijk schreef, namelijk: voor den minvermogenenden stand, of, zoo als men ook zegt, voor den zoogenoemden gemeenen man. En waarlijk, voor zoodanige lezers waren de vorige jaargangen en is ook wederom deze jaargang, ook zoowel wat den stijl als de taal betreft, bijzonder geschikt: nuttig te zijn op eene aangename wijze door den eenen, schuldloze vrolijkheid te bevorderen door den anderen — dit was en is nog het doel van den Schrijver. Hij oogste dan ook in zijnen gevorderden ouderdom ruims en rijpe vruchten in van zijnen arbeid, en vervolgde, zoo hij zijne zo lang in het leven verheugen mag, nog een reeks van jaren zijne taak tot nut en veraangenaming van een groot aantal zijner stad- en landgenooten!

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 30 Nov., kapit. Bosker, *Cornelius Dasse Vloter*, van Newcastle, - den 2 Dec., Duintjer, *Catharina Frederika*, van Londen, - Kiers, *Wendela Kransenborg*, van Archangel. - Te Texel, den 29 Nov., de Grooth, *Catharina Angelina*, van Liverpool, - den 1 Dec., de Boer, *de Hoop*, van Stettin, - den 3den, Brouwer, *Harmina*, van Londen. - Te Oostende, den 28 Nov., Willems, *Elisabeth*, van Liverpool. - Te Antwerpen, den 2 Dec., Pekelder, *Anna Gesina*, v. Hamburg. - Te Helvoet, den 30 Nov., Sap, *de Vriendschap*, van Marennes, - den 1 Dec., Bakema, *de Maas*, van Liverpool. - Te Brouwershaven, den 28 Nov., Uil, *Eliza*, van Newport naar Dordrecht. - Te Vlissingen, den 30 Nov., Pekelder, *Annegina*, van Hamburg, - Muis, *Anna Maria*, van Rotterdam. - Te Rouan, den 28 Nov., Maasdijs, *jonge Wilhelmina*, van Rotterdam. - Te Hull, den 20 Nov., Visser, *Mina*, van Amsterdam, - den 27sten, de Jonge, *de 2 Gebroeders*, van Groningen, - Haverbult, *Petrus en Helena*, en Kuiper, *Melinsina*, beide van Stettin. - Te Northshields, den 25 Nov., Goosens, *Jantina*, van Aberdeen. - Te Leer, tusschen den 25 en 28 Nov., Visser, *Lupina*, van Amsterdam. - Te Bremerhaven, den 26 Nov., Wolkamer, *Hillegina*, van Amsterdam, - den 28sten, Visser, *Aurora*, van Terschelling. - Te Hamburg, den 29 Nov., Pronk, *Roelina*, en Houzager, *de Onderneming*, beide van Amsterdam.

Zeilklaar te Londen, den 26 Nov., kapit. Brouwer, *Harmina*, en Smit, *de jonge Smit*, beide op avontuur.

Vertrokken van Helvoet, den 29 Nov., kapit. Pekelder, *Catharina Jacoba*, naar Suriname, - den 3 Dec., Zeyen, *Concordia*, naar Londen. - Van Brielle, den 3 Dec., van Berkel, *jonge Alida*, naar Lissabon, - van der Meijden, *Harmonie*, naar Bergen. - Van Maassluis, den 28 Nov., Kuit, *Helena*, naar Sunderland, - den 3 Dec., Berghuis, *Anna Agatha*, naar Belfast, - Dik, *Harmonie*, naar Dublin. - Van Vlissingen, den 28 Nov., Bakema, *de Maas* (van Liverpool), naar Rotterdam. - Van Cuxhaven, den 28 Nov., Wessels, *Jantina*, naar Papenburg. - Van Travemunde, den 29 Nov., van Wijk, *Neerl. Weldaad*, naar de Noordzee. - Van Boldera, den 21 Nov., Jongebloed, *Diana*, naar Elseneur. - Van Royan, den 23 Nov., Hubert, *Zorgvliet*, naar Rotterdam. - Van Leer, tusschen den 25 en 27 Nov., Brahms, *Flora*, naar Londen. - Van Bremerhaven, den 28 Nov., de Boer, *goede Verwachting*, naar Groningen. - Van Greifswald, den 23 Nov., Verlaar, *Maria*, naar de Noordzee.

Het schip *Anna Agatha*, kapit. J. R. Berghuis, naar Belfast, vroeger gemeld, is wegens hooge zee op de reede terug gekomen.

Te Londen heeft den 26 Nov. een' aanvang gemaakt met laden het schip *Geordina*, kapit. A. H. Schasp, voor Amsterdam, en den 28 dito het schip *de vr. Neeltje*, kapit. W. Admiraal, voor Rotterdam.

De kapit. van het schip *Ann*, van Scarbro', den 27 Nov. te Cork aangekomen, heeft op de hoogte van Kaap Clear drijvende gezien een wrak, waarop een gedeelte der equipage zich dood in de tuigaadje bevond.

ZOUTKAMP den 5 December. Den 1 dezer is alhier gearriveerd kapit. Frik, 3 Gebr., den 3den, Sluiter, *Zeeuwijk*, op Krook, 2 Gebr., alle drie van Hamburg.

BAL,

HEDEN, den 4 December, des avonds te 7 uren, ten Huize van E. JELTES, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

BAL,

ten Huize van den Dansmeester S. B. LEEK, op Schoolholm, MORGEN AVOND te 7 uren.

MILITAIRE MUZIK,

door het Korps *STAFMUZIKANTEN* der 8ste AFD. INFANTERIE, in de SOCIETEIT *DE UITSPANNING*, op ZONDAG, den 8 December, des avonds te 7 uren.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*. Heden morgen verloorste door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER mijne beminde Echtgenoot A. M. G. MENNES.

GRONINGEN den 3 December 1839.

P. H. SAAN.

*. Mijne geliefde Echtgenoot M. ELLIS verloorste heden voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON.

Bij GRONINGEN den 4 December 1839.

H. BLOUW.

*. Heden morgen beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER M. BARTH, geliefde Echtgenoot van

Dr. J. GERDES OOSTERBEEK.

WIJDEBANK den 4 December 1839.

*. Heden verloorste voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON R. L. KAMMINGA, hartelijk geliefde Echtgenoot van

S. A. TEN HAVE.

BEERSTERHOOGEN den 4 December 1839.

*. Heden verloorste voorspoedig van eene DOCHTER JACOBIA WILHELMINA ROOS, Echtgenoot van

ONDERENDAM

J. PEPPINK.

den 4 December 1839.

Getrouwd:

W. STRÖHMSDORFFER,
1e Luit.-Adjut. der 8e Afd. Inf.,

J. J. HUMANN.

GRONINGEN den 4 December 1839.

Getrouwd:

P. VINK,

van Amsterdam,

en

D. DE KONING.

GRONINGEN den 5 December 1839.

Eenige kennisgeving.

*. GRONINGEN den 28 November 1839. Heden overleed alhier tot onze smart, in den ouderdom van ruim 73 jaren, onze dierbare Vader WIJBRANDUS HOLWERDA, Emeritus-Predikant van de Hervormde Gemeente te Haren. Na een langzaam verval van krachten, was zijn uiteinde zacht en kalm, en hij stierf in het vast geloof aan dien Heer, voor wien hij leefde, en dien hij 47 jaren getrouwd verkondigde.

Uit aller naam:

D. HOLWERDA.

*. Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste Dochterje JESINA EGBERTINA, zijnde eene der Tweelingen, in den ouderdom van negen maanden.

GRONINGEN den 3 December 1839.

D. M. KAN.

J. B. KAN, geb. de BEER.

*. Heden overleed, in den ouderdom van 66 jaren, mijn geliefde Echtgenoot S. H. BONNES. — Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

GRONINGEN den 4 December 1839.

Weduwe S. H. BONNES,

geb. S. A. BAKKER.

De GRONINGER VOLKSALMANAK, voor 1840,

wordt heden bij J. OOMKENS uitgegeven, en is bij J. OOMKENS, J. ZOON, en verder alom te bekomen: ingenaaid à f 0 — 75, in carton en koker f 1 — 00, dito verguld à f 1 — 25. Vorige Jaargangen voor den halven prijs. — De ALMANAK van het DEPARTEMENT *LEENS* volgt spoedig.

*. Bij J. RÖMELINGH, te Groningen, wordt uitgegeven en is alom te bekomen:

I. BIJBELSCHE GESCHIEDENISSEN voor KINDEREN, in Verhalen, gevolgd naar LÖHR, door Dr. H. J. NASSAU. Derde, verbeterde Druk. De prijs is f 0 — 60.
HET ZELFDE, op Velin Papier, ingebonden, met Platen, f 1 — 00.
— voor de Scholen, Oude Testament, f 0 — 25.
— Nieuwe Testament, f 0 — 20.

II. GEDICHTJES voor KINDEREN. Tweede Druk, met 12 gekleurde Plaatjes, f 0 — 40.
IDEM zonder Plaatjes f 0 — 20.

III. HANDBOEK DER WELLEVENDEID, of AANWIJZING om zich in de samenleving welvoegelijk te gedragen; inhoudende: Voorbeelden van mondelijke en schriftelijke gelukwensen, beleefdheden, noodgingen, aanbevelingen, verzoeken, verschooning, enz. bij allerlei gelegenheden, met de daarop passende antwoorden. Voorts regels, volgens welke men zich in een Gezelschap, in de Kerk, op Bals, Concerten, aan Tafel en jegens aanzienlijke Personen moet gedragen, en wat men ten aanzien zijner Woning, Kleeding, Houding, Spraak en Manieren moet in acht nemen. Derde Druk. De prijs is 90 Ct.

IV. J. HAZEU, C. ZOON, DE NIEUWE STICHTELIJKE LIEDEREN, op vier stemmen gebracht door B. SMIT. Eerste Deel. Vijfde Druk. De prijs is f 1 — 25.

V. ZESENTWINTIG KORTE PRELUDIUMS uit de meest gebruikelijke Toonaarden, bij het spelen der *Psalmen* en *Evangelische Gezangen*, door Th. RÖMELINGH. De prijs is f 0 — 40.

VI. LEVEN, DADEN en KARAKTER van PRINCE BLUCHER VAN WAHLSTADT, door Dr. RAUSCHNICK, met Portret. De prijs is f 3 — 60.

Ook zijn bij denzelven te bekomen: HOOGDUITSCH en HOLLANDSCHE ALMANAKKEN voor 1840. FRANSCH en HOLLANDSCHE KINDERWERKJES met Platen, HEEREN en DAMES ALBUMS, ENZ.

*. Door J. B. WOLTERS, Boekverkooper te Groningen, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

Prof. H. C. VAN HALL, LIJST der WERKTUIGEN en GEREEDSCHAPPEN, WOLSOORTEN, GRANEN, HOUTEN, ENZ., in de *Persameling voor den Landbouw te Groningen* voorhanden. In Gr. 8vo, à 50. Cent.

*. G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, heeft in het licht gegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. H. TOLLANS, C.Z., DICHTBLOEMEN BIJ DE NABUREN GEPLUKT. Een Deel, gr. 8vo, op Mediaan Schrijfpapier, met Vignet, op Staal gegraveerd door TETAR VAN ELVEN. In carton, à f 3 — 60.

Deze nieuwe Bundel is, in formaat en uitvoering, gelijk aan de groot-octavo editie der navolgende Bundels van denzelfden Dichter: *Gedichten*, 3 deelen, derde druk; *Nieuwe Gedichten*, 2 deelen, tweede druk; *Romancen, Balladen en Legendes*, derde druk; en *Liedjes van Matthias Claudius*, eerste en tweede druk.

II. E. A. BORGER, LEERREDENEN. Vijfde Druk. Met Portret, op nieuw gegraveerd door J. P. LANGE. Twee Deelen, gr. 8vo.

De Intekening op dit Werk is *finaal* gesloten, en de prijs voor de beide Deelen gezamenlijk, even als vroeger, f 7 — 20.

III. HANDWIJZER OP DEN KRUISEWEG DES LEVENS, voor Jongelingen en Meisjes, bij hunne naderende intrede in de wereld, door A. BIBEN, Predikant te Edam, vrij bewerkt naar het Hoogduitsch van Dr. H. B. WAGNITZ. Tweede en laatste Deeltje, à f 1 — 80.

IV. HET ZELFDE WERK, de beide Deeltjes in één' band, met een' algemeen titel, à f 3 — 60.

V. WALDEMAR DE OVERWINNAAR, of DENEMARKEN EN DE DENEN, in het glansrijk tijperk hunner geschiedenis, door B. S. INGEMANN. Uit het Deensch vertaald door Mr. A. TELTING en J. H. BEHRNS. Met gesteendrukten titel en vignet. Tweede Deel, à f 2 — 90.

*. Bij den Boekhandelaar W. BEKHOFF, te Leeuwarden, is in het licht verschenen en mede te Groningen en alom te bekomen:

GESCHIEDENIS DER DOOPSGEZINDEN IN FRIESLAND, van derselver ontstaan tot dezen tijd, uit oorspronkelijke Stukken en echte Berigten opgemaakt door S. BLAUPOT TEN CATE, Leeraar bij de Doopsgezinden te Zaandam, O. Z. Met BIJLAGEN en eene KAART van de PROVINCIE FRIESLAND. Prijs f 3 — 90.

Dit belangrijke Werk wordt allen Beoefenaars van de Geschiedenis, en inzonderheid den Leden der Doopsgezinde Gemeenten in ons Vaderland, ernstig aanbevolen.

Bij denzelven is verkrijgbaar gesteld:

HANDLEIDING TOT DEN BURGERLIJKE SCHEEPSBOUW, met Atlas van 20 Platen, door F. N. VAN LOON, compleet voor f 20 — 00.

Alsmade heeft hij, tot den 1 JANUARIJ 1840, eene INTEEKENING open, gesteld op eene:

FLORA FRISICA, of Naamlijst der Planten van Friesland, enz., van J. J. BRUINSMA, à f 1 — 80; en

DE OPKOMST VAN HET VLEK DRAGTEN, in Friesland, door J. G. VAN BLOM, Notaris aldaar, à f 1 — 50.

Daar al deze onderwerpen van speciaal belang zijn, zoo beveelt de Uitgever de bevordering van het debiet dezer Werken minzaam bij zijne Landgenooten aan.

* De Boekhandelaar H. FRIJLINK, te Amsterdam, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. TESSELSCHADE, Jaarboekje voor 1840,
bijeenvverzameld door E. J. POTGIETER.

Met zeven Staalgravures, door de voornaamste Nederlandsche Kunstgravers, naar Schilderijen en Teekeningen van beroemde Oude en Hedendaagsche Meesters. Prijs f 4—50.

II. REISONTMOETINGEN VAN JOACHIM POLSBROEKERWOUD EN ZIJNE VRIENDEN, uitgegeven door FLEK. Tweede Stukje, met gegraveerd Omflag en Plaat. Prijs f 0—30. — En voorts, tot

GESCHENKEN VOOR DE JEUGD:

III. J. N. BOUILLY, VERTELLINGEN VOOR MIJNE KLEINE VRIENDEN EN VRIENDINNEN. Met 6 Platen. f 0—90.

IV. VERTELLINGEN VAN EEN GRIJSAARD. Met 6 Platen. In een fraai bandje. f 2—20.

V. P. MOENS, ZESTAL VERHALEN VOOR HET ONTLUIKEND GESLACHT. Met 6 Platen. In een fraai bandje. f 1—80.

* Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is beden uitgegeven en verzonden:

ALMANAK voor DIENSTBODEN,
voor het Jaar 1840,

onder redactie van Mevr. VAN MEERTEN, met een Plaatje, à 50 Cents.

* Bij den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, komt he-

den van de Pers en is verzonden:

**I. Wedw. VAN MEERTEN, Mevrouw BELCOUR ONDER HARE GE-
HUWDE VRIENDINNEN,** met Vign. in Karton. . . . f 2—20.

Terwijl met succes wordt gedebeiteerd:

**II. CHRISTEMEIJER, NIEUWE BIJDAGEN tot de GESCHIEDENIS
van het STRAFRECHT,** in Vertalen, met Vign. . . . f 3—35.

**III. Wedw. VAN MEERTEN, UITSPANNINGEN voor LICHAAM
en GEEST,** der Nederlandsche Jeugd aangeboden en opgedragen aan
Prinses SOPHIA, met Pl. à f 1—25, IDEM met gekl. Pl. f 1—50.

IV. BOSDIJK, TWEEDE en DERDE HONDERDTAL RAADSELS voor
de beschafte Jeugd; ieder . . . . f 0—30.

V. DE LEER DER HERVORMDE KERK . . . . f 0—75.

VI. EENVOUDIGE VERKLARING van de XII GELOOFSARTIKELEN,
de X GEBOEDEN en het ONZE VADER, tot het doen van Belijdenis
voor Onkudigen en Bejaarden. . . . f 0—25.

VII. HETZELVE VERKORT, vooral ten dienste van hen, die niet lezen
kunnen. . . . f 0—10.

Deze Boekjes zijn reeds door onderscheidene Predikanten ingevoerd.

* Bij C. A. THIEME, te Arnhem, is dezer dagen van de Pers gekomen

**I. ONTWERP VAN REGTSTREEKSCHER VERKIEZINGEN EN ZA-
MENSTELLING DER STATEN-GENERAAL IN NEDERLAND,** door
Mr. T. M. ROEST VAN LIMBUEG. . . . f 0—60.

Voorts debiteert dezelve met succes:

**II. DE ONBEVOEGDHEID VAN DE HELFT DER LEDEN VAN DE
STATEN-GENERAAL VAN HET GESLOOPTE RIJK DER NE-
DERLANDEN,** door Mr. DIRK DONKER CURTIUS. Tweede
Druk. . . . f 0—30.

III. ORDE, door Mr. DIRK DONKER CURTIUS. Tweede Druk, f 0—40.

IV. PLEITREDE van Mr. DIRK DONKER CURTIUS voor den Hoogen
Raad der Nederlanden, ten behoeve van C. A. THIEME, Drukker en
Uitgever der ARMHEMSCHER COURANT, Requirant in cassatie; uit-
gesproken den 12 Julij 1839. . . . f 0—50.

* Bij H. A. KRAMERS, Boekhandelaar te Rotterdam, komt van de Pers:

BESCHOUWINGEN

OVER EENE WAARGENOMENE

RUGGEMERG-VERBEENING,

DOOR

J. D. OPPENHEIM, M. D.,

4to FORMAAT, MET EENE PLAAT. Prijs f 1—50.

Vroeger zag hij denzelven mede het licht en wordt met veel succes gedebeiteerd:

**I. PROEVE OVER DEN STAAT DER GENESKUNDIGE WETEN-
SCHAPPEN IN FRANKRIJK,** door H. A. SCHREUDER, Heel-
en Verloskundige en Prosecutor aan de Geneeskundige School te Rot-
terdam. Een Deel, in gr. 8vo, met Platen. Prijs f 3—90.

**II. VERHANDELING OVER HET DOOR Dr. SEUTIN GEWIJZIG-
DE ONSEWEEGBAAR VERBAND,** door M. J. RUYCHAUVER,
Practizerend Heel- en Vroedmeester te Rotterdam. Prijs f 1—20.

In de Encyclopedie des Sciences Médicales, 3 Serie, Tom. 9,
pour Septembre, vindt men aangaande deze twee Werken eene ver-
reende beoordeeling.

III. HET OORDEEL DER WERELD, door L. J. HUBER. Een
Hernuttersch Verbaat. Prijs f 1—20.

IV. LEERREDE over de hooge voortreffelijkheid der MUZIK, en de waar-
dige wijze, waarop wij God door haar vereeren, door W. P. R.
BOUMAN, Predikant te West-Zandam. Prijs 60 Cts.

MAANDAG, den 9 December 1839,

10 tot 3 uren, te zien de BOEKEN, welke verkocht zullen worden op
WOENSDAG en WOENSDAG, den 10 en 11 December 1839, des avonds
half zes precies, ten Huize van den Boekhandelaar J. SWARTS, te
Groningen, in de Oosterstraat, bij wien de CATALOGUS nog te be-
zien is.

* **BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER GEMEENTE VAN AP-
INGEDAM** gedenken, op Woensdag, den 18 December 1839, des voormid-
ds te 11 uren, op het Raadhuis, publiek, voor den tijd van vijf jaren, in-
ende met den 1 Januarij aanstaande, te verpachten:

DE BANK VAN LEENING, aldaar, op zoodanige goedgekeurde
elementaire bepalingen, als deswege alle Werkdagen, van 9 tot één uur,
Secretarij der Gemeente ter lezing liggen.

APINGEDAM den 2 December 1839.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

S. REIJNDERS,

Ter ordonnantie van dezelve,

H. J. BEBINGH,

Secr.

De **HOOFDADMINISTRATIE** der 8ste AFDEELING INFANTERIE,
garnizoen te Groningen, is voornemens, op den 21 December 1839, des
dags te 12 uren, op het BUREAU van den ADMINISTRATEUR VAN
EEDING der voorschrevene Afdeeling, publiek aan te besteden: de LEVE-
NCIE van het BENODIGDE LIGSTROO, benevens het WASSCHEN der
ORWERPEN van SLAAPFOURNITUREN, gedurende het jaar 1840.

De Conditiën liggen ter inzage, tot den 20 dezer, op het Bureau van voormel-
de Administrateur van Kleding, in het Magazijn aan het Nieuwe Kerkhof.
De Inschrijving zal plaats hebben bij beslotene Briefjes, op zegel geschre-
ven, welke in eene daartoe bestemde gesloten Bus, op meergemeld Bureau be-
kende, vóór genoemd tijdstip zich zullen moeten bevinden.

GRONINGEN den 5 December 1839.

LEEST HIER!

De **SCHOUTENVOERDERS** van GRONINGEN en WINSCHOTEN, eice
te verwilligen bij deze het Publiek en hunne Begunstigers, dat zijlieden
reprede dezer Winter bij besloten water, in plaats van Dingsdag en Vrijdag,
EREN DAG, van beide Plaatsen, des morgens precies te tien uren, een
genoemden SNIKWAGEN zullen rijden, geschikt, door het verdek, om
sonen en Goederen tegen guur en nat weder te bevalligen.
Eene bestellingen worden tegen de gewone Schuitvracht, grootere Pakken
blijken prijs, en ieder Persoon voor vijftientachtig Cents vervoerd. — Bij
aanvang hiervan bevelen zij zich in de gunst van het Algemeen, en belo-
vene prompte behandeling.

De persoon, die TE LEEN heeft de REISBESCHRIJVING VAN Dr.
SEN, wordt verzocht, die hoe eerder hoe liever terug te brengen aan den
jaar, welke zich niet herinneren kan, aan wien hij dezelve geleend heeft.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te Groningen, gedenkt, op Dings-
den 10 December 1839, des avonds te 7 uren, ten Huize van J. EEK-

HOFF, T.z., aan de Groote Markt, te Groningen, publiek te verkoopen:

I. Een HUIS met PAKHUIS, geteekend I 5 V, rood O 211, Oostzijde van
het Boterdiep, te Groningen.

II. Een weldoortimmerd HUIS, get. H 52 V, zijnde eene **SMEDERIJ**, in
de Nieuwe Ebbingestraat, door F. J. MULDER in eigendom bewoond. Te
bezien des daags, vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.

* **Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te Groningen,** gedenkt, op Woens-
dag, den 11 December 1839, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Wedw.
J. S. BONTEKOE, aan de Groote Markt, te Groningen, te verkoopen:

Een welbevaren **HEK-TJALKSCHIP, DE VROUW GEZINA**, met VOLLEN
INVENTARIS, liggende te Groningen, in de Zuiderhaven. Inmiddels uit de
Aand te Koop en te bevragen bij den Eigenaar J. I. VAN DER WOUDE.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.

* **Mr. E. VAN EERDE, Advokaat en Notaris,** residerende te Groningen,
gedenkt, op Maandag, den 16 December 1839, des avonds te 7 uren, ten
Huize van den Kastelein J. EEKHOFF, T.z., aan de Groote Markt, te
Groningen, publiek te verkoopen:

I. Eene HEEREN BEHUIZING, staande en gelegen Oostzijde in de Hee-
restraat, te Groningen, op vrij eigen grond, waaronder een WOONKELDER,
die afzonderlijk wordt verhuurd, get. U 19 V, rood E 37, wordende door
Mejufvrouw de Wedw. VALKEMA in eigendom bewoond.

II. Eene KOOPMANS BEHUIZING, staande en gelegen Westzijde in de
Folkingsstraat, te Groningen, op vrij eigen grond, get. X 210 V, rood G
283, wordende door de Erven Z. BOOMGAARD in eigendom bewoond.

III. Eene BEHUIZING, staande ten Zuiden in den Achter-den-Muur tus-
schen de Oude Kijk-in-t-Jatsstraat en den Vischhoek, te Groningen, get. C
82 V, rood I 174.

Voorts op schade en bate:

IV. Eene BEHUIZING, staande Noordzijde in de Visscherstraat, te Gra-
ningen, get. D 53 V, rood I 121, wordende door den Leedaanzegger HO-
VINGH in huur bewoond.

Om op den 1 Mei 1840 te aanvaarden.

Gemelde Behuizingen kunnen op den dag van Verkoop, des voormiddags
van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, in oogenschn worden genomen;
terwijl de Veilconditiën en Eigendomsbewijzen drie dagen bevorens op de
gewone plaatsen ter lezing zullen liggen.

Mr. E. VAN EERDE,

Advokaat en Notaris.

* **Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, openbaar Notaris te Gronin-
gen,** zullen, op Donderdag, den 19 December 1839, des avonds te 7 uren,
ten Huize van den Kastelein E. J. TIDDENS, in het Huis de Beurs, aldaar,
publiek worden verkocht:

I. Een zeer gtoote, hecht-sterke PEL- en CEMENTMOLEN, van steen
opgebouwd tot de hoogte van ongeveer 12½ Ellen onder — en 1½ El boven
de Stelling, van ongeveer 25 Ellen vlagt, met de GEREEDSCHAPPEN daar-
bij behoorende, volgens Notitie; eene kapitale nieuws doortimmerde BEHUIZING,
get. P 230 V; STALLING voor 10 Koeijen, PAARDENSTAL en SCHUUR;
groot PAKHUIS en nog eene kleinere BEHUIZING met daarbij gelegen groot-
ten TUIN en den VOLLEN EIGENDOM van 1½ B. kostelijk Groenland, uit-
vaart hebbende naar den Oosterweg; alles zeer vrolijk staande en gelegen aan
het Winschoterdiep, buiten het Kleine Poortje, bij Groningen.

II. Een ruime BEHUIZING, get. P no. 229 V, staande naast het voor-
gaande Perceel; beide in eigendom toebehoorende aan den Heer J. MEES.

III. De HALFSCHIED in eenen neringrijken WIND-KORENMOLEN, ge-
noemd APOORTEN MOLEN, staande bij de Apoort, op den Stads Wal, te
Groningen.

IV. Eene ruime BEHUIZING, get. letter A no. 79 V, met daarbij gele-
genen TUIN, mede aldaar bij den Wal staande en gelegen; beide laatste Per-
celen toebehoorende aan J. G. KAMPINGA.

Om al de Percelen te aanvaarden op den 1 Mei 1840, doch het Land van
Perceel no. 1 op Gregori aanstaande.

Over Perceel no. 1 kan 3 van den Koopschat, naar 4½ pCt., en over Per-
celen nos. 3 en 4, te zamen verkocht wordende, f 4000, naar 5 pCt., blij-
ven uitstaan.

De Goederen kunnen worden bezigtigd: 1 en 2 op Dingsdag en Woensdag
vóór den dag van Verkoop, des namiddags van 2—4 uren, Perceel 1 op een
Bewijs van Toegang, ten Kantore van den Notaris te bekomen; 3 en 4 ter
zelfde uren op den dag vóór en op den dag van Verkoop.

* **Mr. J. J. DE SITTER, Notaris te Groningen,** gedenkt, op Donderdag,
den 19 December 1839, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein
H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te Groningen, publiek te Koop
te presenteren:

**I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING met STALLING en WOON-
KELDER,** welke afzonderlijk wordt verhuurd, staande Noordzijde aan de
Groote Markt en mede uitgang hebbende in het Rozenstraatje, te Groningen,
geteekend letter L no. 10, thans door den Heer Generaal EVERS en Mevrouw
in huur wordende bewoond.

**II. Den EIGENDOM van eene Behuise Plaats, onder Nishove gelegen,
HET LUTJELAND** genoemd, met het REGT van JAGT en VISSCHERIJ
daarop gelegen, bij ALBERT WRITZERS VAN WEERDEN en Vrouw onder
vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter ver-
schijnende, huur van f 210—00.

**III. Den EIGENDOM van eene Behuise Plaats, te St. Annen gelegen, bij
JAN PIETERS KRAAIMA en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik,
voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 70—00.**

De Bewijzen van Eigendom en Verkoopconditiën zullen op de gewone plaat-
sen ter lezing liggen, drie dagen vóór den Verkoop, en de Behuizing zal op dien
dag, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren, te be-
zien zijn, op Bewijzen van Toegang, daartoe ten Kantore van den Notaris
verkrigbaar.

MORGEN, ZATURDAG AVOND, te zes uren,

zal, door de Firma BOS & COMP., ten Huize van den Spekslager HARM
GROEN, aan de Spijsluizen, bij Uitmijning worden verkocht: Eene extra
partij puik, vette GESLAGTE VARKENS, bij Heelen, Halven en Gedeelten,
DROOG SPEK, REUZEL, WORST, ENZ.

Aanstaanden MAANDAG, den 9 December,

zullen, vóór en in het NIEUWE BOELHUIS in de Zwanestraat, worden
verkocht: **Althande HUISMEUBELN,** diverse KOLOM-, PLAAT- en
andere **MEUBELS,** **BEDDEGOED,** eene partij beste MANS- en KINDER-
KLEEDEREN, waaronder een extra beste groote LAKENSCHER MANTEL,
ONDERGOED en veel meer andere **GOEDEREN.** Te bezien des morgens
van 10 tot 12 uren.

* **Mr. J. FRESEMANN VIETOR, Notaris te Winschoten,** zal, op Don-
derdag, den 12 December 1839, des avonds te 5 uren, ten Huize van den
Logementhouder F. H. WISSEMAN, te Winschoten, in het openbaar, vol-
gens de plaatselijke gebruiken, verkoopen:

Eene BEHUIZING en een OPEN PLAATSE, staande en gelegen bij de Pijp, aan
de Langstraat te Winschoten, vrij eigen grond, waarin sedert eene reeks van
jaren de BROODBAKKERIJ is en nog wordt uitgeoefend, tevens wegens der-
zelver standplaats tot velerhande AFFAIRES geschikt; in eigendom toekomende
aan de Weduwe en Erven H. F. BOS.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den
Notaris

Mr. J. FRESEMANN VIETOR.

VERHURING.

J. VRENHOFEN, H.z., enz., zal, namens zijne PRINCIPALEN, op
Zaterdag, den 14 December 1839, des avonds te 6 uren, in na te noemen
Vallaatshuis, voor den tijd van drie jaren, publiek verhuren: Het
VALLAAT in de Kielcompagnie, met de daarbij behoorende BEHUIZING en
den TUIN.

GROOTE HOUTVERKOOPING te PEIZE,

voor de Erven HARM HARMS FREERKS, van een groot aantal Stammen
EIKEN-, IJPEN-, ESSCHEN- en BEUKEN BOOMEN, op Wortel staande
te Peize, waaronder veel zwaar Hout, geschikt voor den Scheepsbouw
en allerlei Timmerwerk; zullende gehouden worden te Peize, op Woens-
dag en Donderdag, den 11 en 12 December 1839, telkens des voormiddags te
10 uren te beginnen.

De Ijpen en Eschen zullen op den eersten dag worden geveild.

WESTERVELDE den 29 November 1839.

H. H. VAN LIR.

Op WOENSDAG en DONDERDAG, den 15 en 16 Januarij 1840, telkens des voormiddags te 10 uren te beginnen, zal, in het Bosch de Brul, tusschen Westerveelde en Feenhuizen, Gemeente Norg, publiek worden verkocht: een groot aantal Nommers meestal extra zwaar EIKEN-HOUT, aldaar op Wortel staande. Onder de Boomen, welke zullen worden geveild, vindt men meerderen, geschikt tot Molennassen, van de eerste soort; overigens geschikt voor den Scheepsbouw en voor allerlei Timmerwerk.

WESTERVEELDE den 2 December 1839.

H. H. VAN LIER.

* Mr. S. PICCARDT, Notaris te Pekela, zal, ten verzoeken van den Boekhouder H. FEIJEN en verdere MEDEREEDERS, bij publieke Uitveiling presenteren te verkoopen:

Het welbevaren KOF-SCHIP HENDRIKA, groot pl. m. 80 Roggelaaten, liggende thans te Alkmaar, met het STAAND en LOOPEND WANT, ZEILEN, ANKERS, TOUWEN en verdere GEREEDSCHAPPEN, volgens Inventaris, zoo als bevaaren is door Kapit. T. F. HARDING, van de Pekela.

Deze Verkoop zal zijn op Woensdag, den 18 December 1839, des avonds te 5 uren, te N. Pekela, ten Huize van H. PIJBES, alwaar de Inventaris van het Schip 3 dagen bevorens ter lezing zal liggen.

* Mr. S. PICCARDT, Notaris te Pekela, zal, in de maand Januarij aanstaande, dag en plaats nader op te geven, ten verzoeken van den Heer U. F. ZUIDERVEEN, te Pekela, bij publieke Opveiling, presenteren te verkoopen:

Het welbevaren KOF-SCHIP GESINA JOHANNA, liggende thans te Harlingen, groot 126 Tonnen, met deszelfs OPGOED, STAAND en LOOPEND WANT, volgens Inventaris, zoo als laatst uit Zee gekomen en bevaaren geweest is door Kapit. H. W. LUKENS, van de Pekela.

Mr. S. PICCARDT, Notaris.

* Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te Scheemda, is voornemens, ten verzoeken van de Erven JAN BERENDS MULDER en Vrouw, te Eexta, publiek te verkoopen:

I. Een' achtkant PEL- en KORENMOLEN, met eene daarbij behoorende BEHUIZING, eenen TUIN en een Kampje GROENLAND, aan het Trekdiep; zijnde eigen.

II. Pl. min. 2½ Bunders BOUWLAND, zijnde eigen Land.

III. De BEKLEMMING van pl. m. 2 Bunders Land, huur jaarlijks f 32 — 00.

IV. Eene BEHUIZING en SCHUUR, met den TUIN en de BEKLEMMING

an pl. min. 1 Bunder Land, huur jaarlijks f 10 — 00.

V. De BEKLEMMING van pl. min. 5½ Bunders Land, huur jaarlijks f 60 — 00.

VI. IDEM van pl. m. 2 Bunders Land, huur jaarlijks f 28 — 00.

VII. Eene BEHUIZING met de BEKLEMMING van den Grond en den Tuin,

doende tot grondpacht jaarlijks f 8 — 00.

VIII. De BEKLEMMING van pl. m. 3 Bunders Land, huur jaarlijks f 42 — 00.

Alles staande en gelegen te Eexta.

Deze Verkoop zal zijn op Vrijdag, den 20 December 1839, des namiddags te 3 uren, ten Huize van den Kastelein J. T. TIDDENS, bij den Steenboog, te Eexta, alwaar, en ten Kantore van den Notaris, de Conditiën te lezen zijn.

* De Erven JAN JANS KOLK zijn voornemens, op tijd en plaats nader te bepalen, publiek te verkoopen:

Den EIGENDOM van de BEKLEMMING van pl. min. 22 Bunders Behuist Land, gelegen te Nieuw-Scheemda, bij B. J. KOLK aldaar onder vaste beklemming in gebruik, doende jaarlijks tot vaste huur de som van f 250 — 00.

U. E. STHEEMAN.

Verkoop van een KOF-TJALKSCHIP.

Mr. H. J. OFFERHAUS, Notaris te Delfzijl, zal, op Vrijdag, den 20 December 1839, des voormiddags te 11 uren, ten Huize van den Logementhouder H. G. ROELFZEMA, te Delfzijl, publiek verkoopen:

Een NEDERLANDSCH KOF-TJALKSCHIP, genoemd BROEDERLIJKE LIEFDE, bevaaren wordende door den Scheepskapitein HARM J. NAGEL, van Feendam, groot 50 Roggelaaten, met volledigen INVENTARIS, zoo als hetzelfde in de haven van Delfzijl is liggende.

Inventaris en Conditiën van Verkoop zullen acht dagen te voren ten Kantore van bovengenoemden Notaris ter lezing liggen.

IN NAAM DES KONINGS!

Op VRIJDAG, den 15 Januarij 1840, des voormiddags te half tien, zal, Ten verzoeken van Mevrouw MARGIEN VAN BOLHUIS, Weduwe van wijlen den Heer Mr. LUCAS TRIP, Eigenares, wonende te Groningen, als Executante tegen BERNARDUS GÖSKER, Koopman, wonende buiten de Ebbinge-poort, te Groningen, tegen wien het beslag gedaan is;

Ter Teregtzitting van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te Groningen, op het Stadhuis te Groningen, openlijk verkocht en aan den meest-biedende of hoogstaafmijnende toegewezen worden:

Een TUIN, gelegen buiten de Ebbinge-poort, te Groningen, bekend op de Kadastrale liggers der Gemeente Groningen onder Sectie A no. 70; behavende eene inhoudsgrootte van acht Roeden en veertig Ellen; van welk Perceel de opkomsten, volgens den grondslag van het Register der Grondbelastingen, worden begroot op f 6 — 72; doende jaarlijks op Midwinter aan de Executante tot grondpacht de som van f 5 — 66; thans, voor zoo verre bekend, verhuurd voor twintig Gulden in het jaar; welk Perceel wordt ingezet op vijf-tig Gulden.

Mr. H. DE RANITZ,
Procureur.

* In den loop van dezen Winter zal, ten overstaan van den ondergetee-kenden Notaris, in Koop worden aangeboden: de VASTE, ALTIJDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 14 B. kostelijk Groenland, liggende bij het Hemelrijk, nabij Groningen.

Mr. J. J. CREMERS.

BEKENDMAKING.

In de maand Januarij 1840, dag en plaats nader te bepalen, zal in openlijke Veiling ter Verkoop worden aangeboden:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, no. 99, met TUIN en APPELHOF, en de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 26 Bunders, 63 Roeden en 90 Ellen Land, tot huur doende f 260 — 00.

II. De EIGENDOM, groot f 104 — 00, uit die Plaats gaande.

III. 8 B., 81 R., 10 E. PROVINCIELAND, doende, tegen den Penning 25

afkoopbare grondrente, de som van f 70 — 00; en

IV. Bij Percelen: 18 B., 97 R., 60 E. EIGEN- en 82 R., 30 E. BEKLEMD

LAND, dit laatste tot huur doende de som van f 12 — 00.

Alles staande en gelegen op Baamsom, onder Termunten, toebehoorende aan de Weduwe en Kinderen van wijlen den Kerkvoogd MEERTEN KLAASSENS BUURMA.

UIT DE HAND TE KOOP,

op voordeelige Voorwaarden: een HEEREN HUIS, staande te Peize, waarin vier Kamers, Keuken, Kelder en Schuur, Put en Regenwatersbak, waarachter een groote TUIN met vele Vruchtdragende Boomen. Adres bij den Heer BURGHGRAEF, te Aduard.

Het VORSTELIJK TANDPOEDER,

alom bekend als een uitmuntend Middel tot ZUIVERING voor MOND en TANDEN, is steeds te bekomen, à 60 Cents het verzegeld Dooze, bij den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK, JUNIOR, te Groningen.

* De ondergeteekende berigt het Publiek, dat de hier ter Stede in sommige IJZERWINKELS verkocht wordende SCHAA-TSEN, gemerkt met de letters A. E. S., NIET in hare Smederij vervaardigd, noch van haar afkomstig zijn. De hare zijn gemerkt met eene Halve Maan boven en een Sterretje onder de letters A. E. S.

Wedw. A. E. SMIDT,

op den Oudeweg, te Groningen.

* De ondergeteekende berigt deze zijne geëerde Begunstigers, dat hij ontvangen heeft een' ruim Assortement SCHAA-TSEN, zoo mede zijn bij hem te bekomen: opregte INLANDSCHE SCHAA-TSEN, tegen zeer verminderde prijzen, waarmede hij zich ten vriendelijkste aanbeveelt.

G. I. BOSCH,

Fabrikant in Rijtuigen, Paardentuig, Paardendekken, enz., aan het A-Kerkhof.

Aan het MAGAZIJN van MODEARTIKELEN, GALANTRIËN en PARFUMERIEËN van A. D. BRANDON, te GRONINGEN,

zijn ontvangen:

Oostindische en andere Zijden Foulards, Zijden en Satijnen Tabliers, vele soorten van Cols, Echarpen, Satijnen en andere Balvesten, Zijden Kousen en Sokken, Handschoenen en vele NIEUWIGHEDEN meer, zeer geschikt tot ST.-NIKOLAAS-GESCHENKEN.

* Bij E. DE BOER & ZONEN, gekwalificeerde Kollekteurs der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ, aan de Vischmarkt, te Groningen, bij wie in de afgelopen Loterij eenige kapitale Prijzen zijn gevallen, die reeds door húnne Gedelegeerden zijn opgegeven, en voor de 179ste LOTERIJ (waarvan de Eerste Klasse op Maandag, den 9 December 1839, zal beginnen te trekken) LOTEN in Koop voor ALLE KLASSEN, te bekomen: een Heel Lot f 69 — 00, Half f 34 — 50, Vijfde f 13 — 80, Tiende f 6 — 90 en een Twintigste f 3 — 45; alsmede in Koop voor de EERSTE KLASSE: een Heel Lot f 14 — 00, Half f 7 — 00, Vijfde f 2 — 80, Tiende f 1 — 40 en een Twintigste f 0 — 70.

N.B. Bij dezelve wordt GENERAAL CONTRABOEK gehouden.

J. BOUWMAN

maakt bekend, dat hij de MALERIJ van wijlen VELTHUIS, in de Steentilstraat, te Groningen, HERNIEUWD heeft, en van HEDEN af in staat is te leveren, wat tot de GRUTTERIJ behoort; verzoekt gunst en rekom-mandatie, alsmede in het Vak van COMMISSIONAIR IN GRANEN.

N.B. Dadelijk eene nieuwe BOVENWONING bij hem TE HUUR.

J. DATEMA, aan de Groote Markt,

heeft nog zoo versch uit Zee ontvangen: GESPEENDE TEXELSCH E OESTERS; verzoekt vriendelijk eens ieders gunst.

* De ondergeteekende, Kostschoolhouder te Appingedam, vraagt een' bekwamen SECONDANT; liefst ook voor de vakken van het MIDDELBARE ONDERWIJS. — Brieven franko.

T. RAVEN, H.z.

Een PERSOON, van goede Getuigschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst als BEDIENDE of KNECHT in een' TABAKS- en KRUIDENIERSWINKEL, hebbende bij ruim vijf jaren in genoemd Vak werkzaam geweest. Iemand hierop reflecterende, adressere zich, franko onder letter A, bij den Boekverkooper J. HAFTENKAMP, te Groningen.

BURGELIJK STAND.

Van den 29 November tot en met den 5 December 1839 zijn te Groningen geboren 8 zoons en 7 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 7 ouden en 11 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 3 December. TARWE in een doen: 70 Oude Bak-Tarwe f 11.60, 68, 70 n. rode Oml. f 8.75, f 9.25, - 68, 70 n. dito Oml. f 8.80, f 9. - ROGGE prijshoudende: 64, 66, 68 n. f 4.85, f 5.35, 80. - BOEKWEIT lusteloos: 60, 62, 64 n. grijze Zand f 5.10, 40, 70. - 62 n. Zwarte f 5.25, - 64 n. Veen f 5.30. - Winter GERST prijshoudende: 50, 52, 54, 56 n. f 4.10, 50, 90, f 5.25, - Zomer dito lager ver-kocht: 52, 54, 56 n. f 4.20, 50, 80, - 60 n. Knobbe f 5.50. - HAVER bijt a zonder koop-pers en niet dan lager te plaatsen: 44, 47, 50 n. Dikke f 2.75, f 3.15, 55, - 35, 38, 41 n. blanke Voer f 2, f 2.30, 55, - 38, 40, 42 n. Zwarte f 2.30, 50, 70. - PAARDEN-BOONEN f 5.50, f 6. - GROVE GORT f 9, f 9.25, - Parel dito de 100 Ned. n. f 12, f 14. - RAAPOLIE f 32. - BOTER 1 Ton f 26 a f 28.

ROTTERDAM, den 2 December. TARWE. Oude Zeeuws. en Vlaams. in gewoen soorten f 3 lager: f 318, f 330, f 342, f 354, - pulke kwaliteit komt niet voor, en zoude f 360, f 368 opbrengen. Nieuwe dito genoegzaam ter markt, en weder f 6 a f 1 lager, - pulke f 306, f 312, f 318, - 120, 122, 124 n. gewone dito f 282, f 288, f 294, f 300, - Rijn, Bovenl. en Pools. f 3 a f 3 isse, met kleinem handel, - 126 n. rood Nassau-Dietze f 360, - 130 n. pulke o. Rijn f 355, - 130, 132, 133 n. Hoogl. Kleef f 340, f 350, f 356, - 132 n. pulke Kleefs. f 338, - 128 n. bonte Nassau-Dietze f 338, 129 n. pulke n. Bovenl. f 328, - 128 n. Rijn f 322, f 328, - 130 n. pulke o. with Pools. f 400, - 126, 127, 128 n. dito f 372, f 382, f 385, naar kwaliteit verkocht Ter beurze: 131 n. Hoogl. Kleefs. f 345, - 129 n. Bovenl. f 322, - 128, 129 n. Kleef f 330. - ROGGE zonder prijsverandering, doch traag van de hand gaande: n. Zeeuws en Vlaams. f 6.60 a f 7.20, - 119 n. pulke Dantz. f 170, bij gerijf, - 119 n. Pruis f 166, bij kwantiteit, - 117 n. dito f 158, bij partij, - 117 n. Pernau f 188, f 190, 118 n. Riga Pools f 178, - 119 n. Koers. f 182 verkocht, Ter beurze: 119 n. Pruis Pomm. f 168, - 118 n. Pruis f 165, bij uitslitting, - GERST niet willig: Zeeuws tot vorige prijzen moeilijk te verkoopen, - winter f 160, f 165, f 170, f 175, - 104 n. moeij Libau f 185, - 109 n. zeer gewone dito f 188, - 103 n. Koers. f 184 verkocht, HAVER wordt tot vorige prijzen gepresenteerd: Voer f 5 lager te koopen, - BOEKWEIT zonder verandering: Noord-Brab. f 192, f 195, - goede Vlaams. f 186, f 188 - ERW-TEN vinden weinig vraag: graauwe kook scharsch, en onder f 9 a f 10 niet te koopen, niet kokende f 5, f 6 a f 7, - Walchers. groene f 9 a f 9.40, - Zeeuws. f 7, f 8 a f 9, witte f 6.75 a f 7.50, - BOONEN. Witte en bruine vorige prijzen, bij gerijf: Walcher witte f 10 a f 10.50, - Thoels. en Goess. f 3, f 5, f 7 a f 9, naar kwaliteit, - bruine f 8, f 10 a f 10.50, - PAARDENBOONEN tot vorige prijzen: f 180, f 188, f 190, minder willig, - DUIVENBOONEN wel te verkoopen: f 198, f 204, f 210, f 216, SCHAPENBOONEN f 192, f 198, f 204, - KOOLZAAD vorige koers: 47, 49 a p. vl. - HENNEPZAAD zonder verandering: Inl. tot f 169 verkocht, - LIJNZAAD voren: 107 n. Koningsb. f 250.

AMSTERDAM, den 2 December. TARWE als voren aan cons. verkocht: 128, 129, 130 n. bonte Pools. f 360 n. kwal., - 130 n. Bovenl. f 330, - 125 n. dito f 307, - 120 n. Kub. f 295, 305, - 119 n. Vries. f 302, - 128 n. Rost. f 273, - 120 n. o.b. Pools. f 370, - 127 n. o. Pomm. f 370, - 128 n. o. p. Rost. f 383, - ROGGE mede bij vorige prijzen: 117, 118, 120 n. Pruis. f 166, f 168, f 165, - 121 n. dito bij partij f 166, - GERST prijsh.: 100 n. Vries. f 172, - 95, 99 n. dito f 160, 170, - HAVER in een doen: 86 n. fijne f 118, - 88 n. o. dito f 130, - 84 n. o. dikke f 126, - BOEKWEIT slap: 119 n. Amersf. f 200, f 203, - 118 n. Nijk. f 200, - KOOLZAAD zonder handel, - LIJNZAAD in een doen: 110 n. Riga f 9.12, - 108 n. dito f 8.87, - 109 n. Kon. f 225, RAAPOLIE was zeer willig: per 6 w. f 34.25, - Vlieg. f 33 a f 33.25, - Dec. f 32.25 a f 33, Mei f 32.75 a f 33, - Sept. en Oct. f 32.25 a 50, - LIJNOLIE per 6 w. f 29, - Vlieg. f 28, - HENNEPOLIE per 6 w. f 33.50, - Vlieg. f 32.40, - RAAPKOEKEN f 76, - LIJNKOEREN f 9.50 a f 11.60.

Van den 1 den. TARWE en ROGGE als voren, aan enkele gebruikers verkocht: 128 n. Pools. Tarwe f 360, - 128 n. o. Mecklenb. f 365, - 125 n. n. Overijs. Rogge f 196, 117, 118 n. Pruis. f 166, f 168, - GERST prijshoudende, doch niet in omgegaan, HAVER goed prijshoudende: 88 n. o. fijne f 130, - 88 n. n. dikke f 130, - 82 n. n. f 115, - 80 o. Voer f 102 bij partij, - BOEKWEIT in een doen, zonder handel, RAAPOLIE was op levering wel zoo aangenaam: per 6 w. f 34.80, - vlieg. f 33, f 33.75, - Mei f 33 a f 33.25, - Sept. en Oct. f 32.25 a f 32.60, - LIJNOLIE per 6 w. f 29, - vlieg. f 28 a f 28.25, - HENNEPOLIE per 6 w. f 33.50, - vlieg. f 32.40, f 32.75, - KOOLZAAD dadelijk zonder handel: op 9 var 57½ p. vl. - LIJNZAAD een doen: 112, 113 n. Tilsch f 275, - 110 n. Kon. f 225, - 108 n. Riga f 8.87.

LONDEN, den 29 November. Hoewel de aanvoer van inl. Tarwe deze week onbe-dend is geweest, bleef de omzet traag, daar de gebruikers niet anders dan de beste k-liteiten tot den koers van Maandag wilden koopen. Ook in vreemde was het stil, zoo veel verandering in de prijzen. Van Gerst was slechts matig aangevoerd, doch in der-zen, zoo wel van dit artikel, als van Boonen en Erwten, was geen variatie. In Haver weinig levendigheid en de prijzen waren hier en daar iets lager, dan i.l. Maandag. De middelste prijs der laatste zes weken, waarnaar de regten worden opgemaakt, is van 67 sh. 2 p., Gerst 41 9, Haver 25.10 en Rogge 37.10. Het regt bedraagt op Tarwe sh. 8 p., Gerst 1.0, Haver 9.3 en Rogge 14.0. In de jongstverloopen week was de middelste prijs van Tarwe 69 sh.

PRIS-COURANT DER EFFEKTEN, op de Beurs te AMSTERDAM, den 4 Dec. Werk. Sch. 2½ pCt. 52½ a 53½, gebil. 1½; Dito 5 pCt. 98½ a 99, gebil. 98½; Ko f 24½ a 25, gebil. 1½; Syndik. 4½ pCt. 91½ a 92½, gebil. 1½; Handelsm. 4½ pCt. 166½ a 167½; O. I. Leening 5 pCt. 96½ a 97½, gebil. 1½; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. Spanje, Ardoin 5 pCt. 24½ a 25½, Passive 6½; Rusl. H. en Comp. 1788 en 1816, 104½ a 105½; Dito 1828 en 1829, 5 pCt. 104½, gebil. 1½; Dito 1831 en 1833, 5 pCt. Inschr. in Assign. 6 pCt. 67½; Cert. van dito 6 pCt. 68½; Oost. Metall. 5 pCt. Weenerb. 5 pCt. 101 a 102.

In de prijzen der Hollandische fondsen was heden over het geheel minder variatie, en twee vorige dagen; evenwel waren er in Integralen en Kansbiljetten weder verschil-koopers kontant en op tijd, waardoor hunne verhoogde prijzen, bij veel affaie, zich handhaafden; over het algemeen was de markt staande. Ook in Aandeelen Handels-schappij waren de dobberingen minder belangrijk, ofchoon ook daarin vrij veel om-p- Van vreemde fondsen waren Spaansche iets flauwer, en bleef de prijs der Ardoin weinig affaie, ruim 1½ pCt. lager; de andere algemeen goed prijshoudende.

Griekenl. bl. 100 p. st. 13. Dito a 200 p. st. 11½, 1½. Dito a 300 p. st. 11½, 500 p. st. 4½. Dito roode a 100 p. st. 10½. Columbia 2de leening, a 100 p. st. Nieuwe Mexico Uitgestelde 9. Coupons Peru f 2½. Dito Ardoin 19, 181½, 1½. Koers van het Geld: Beleening 5. Prolongatie 5, 5½. Wissel-Disconto 5 pCt. Laatste prijzen, te 5 uren: Integr. 52½, Kansb. f 24½ a 1½. Handelsm. 167½, 86 p. st. 24½ a 1½.

LONDEN den 30 November.

De uitgewekene Polen, die zich hier bevinden, hebben gisteren met hunne vrienden den negenden verjaardag van de Poolsche revolutie van 1830 in onderscheidene bijeenkomsten gevierd, de voornaamste van welke gehouden zijn in de herberg *de Kroon* en *het Anker*, en in de groote zaal van het gebouw *Exeter-hall*. In dergelijke vergaderingen bepalen zich de werkzaamheden alleen tot het houden van aanspraken en het voorstellen van resolutiën, dat wil zeggen opiniën, welke dan bij stemming als het gevoelen der vergadering verklaard worden. Op deze wijze is in deze bijeenkomsten de Poolsche revolutie weder hemelhoog verheven, en op de onderdrukking door Rusland, naar gewoonte, hevig gescholden. De bijeenkomst in *Exeter-hall* is echter ditmaal niet zonder verwarring afgelopen. Toen kolonel *Stankowski* het woord tot de verzamelde menigte voerde, ontstond er op eens een geroep van: *Benjowski*, Russisch spion! en te gelijken tijd werd men gewaar, dat er verscheidene Chartisten in de vergadering waren, onder welke de Poolse majoor *Benjowski* zich bevond. Het schijnt, dat deze gewezen officier zich met de Chartisten alhier verenigd heeft en zich daardoor de verontwaardiging en den haat zijner Poolsche broederen, die hem als een Russischen spion beschouwen, op den hals heeft geladen. Het oproer en de verwarring in de zaal duurde langer dan een kwartier uur; stokken en vuisten werden van weerskanten aangewend; de Chartisten wilden *Benjowski* laten spreken, en de Polen wilden het beletten. Eindelijk bereikte hij toch de verhevenheid aan het einde der zaal, voor sprekers bestemd, doch met gescheurde kleederen, bijna zonder rok, en niet weinig gekneusd en bebloed. Hij trachtte zich te verdedigen tegen de beschuldiging van een spion te zijn, en zich te regtvaardigen wegens zijne vereniging met de Chartisten; doch slecht Engelsch sprekende, was het meer de droevige figuur, welke hij maakte, dan de kracht zijner redenen, welke de vergadering weder tot rust bragt, en den president, majoor *Young*, de gelegenheid gaf om da orde te herstellen.

FRANKRIJK.

PARIS den 30 November.

Een ieder tracht den onbegrijpeliĳken aanslag in de straat Montpensier te gissen, maar niemand weet eene reden daarvoor te vinden. Aangezien weinige schreden van de passage Pothier een wisselaar woont, zoo heeft men een oogenblik gedacht, dat het voornemen had bestaan, om opschudding te weeg te brengen, ten einde dien man te bestelen, doch dat denkbeeld houdt geen steek. Hetgene inderdaad miraculeus toeschijnt, is, dat niemand bij die ontploffing getroffen is geworden. Wat de verontwaardiging aangaat, deze is algemeen, en men wenscht opregtelijk, dat de politie de ondernemers van dien gruwelijken aanslag in handen moge krijgen.

— De *Message* bevat de volgende bijzonderheden nopens de uitbarsting in den avond van den 28 dezer:

Duidelijk is het, dat hier een voorbedachte aanslag bestaat. Maar tegen wien en met welk doel? Dit is een geheim, hetwelk door de nasporingen der politie spoedig zal worden ontdekt.

De cabriolet-koetsiers, die tusschen de passage Pothier en het Théâtre Français stationneerden, hebben niets gezien, dat eene uitbarsting voorspelde. Maar eene dame, die sedert eenige oogenblikken hier stond te wachten, zag eenen persoon, die ongeveer 30 jaren oud scheen en vrij wel gekleed was, onderscheidene malen de aangeduide plaats naderen, als om het gunstige oogenblik waar te nemen tot uitvoering zijner gevaarlijke onderneming. Toen zij hem voor de laatste maal zag, had hij zich tot op den grond gebukt en was heen gegaan langs den gang, die naar de galerijen en het koffijhuis de Duizend Kolommen leidt; eenige oogenblikken daarna zag zij vonken vuur zich naar den hoek van het venster bewegen; zij trad nader, om ze te blusschen, toen de uitbarsting zich plotseling deed hooren en haar zoodanigen schrik veroorzaakte, dat zij op de trottoir omviel.

P.S. Men verzekert ons zoo even, dat in den vorigen nacht onderscheidene arrestatiën hebben plaats gehad, op het oogenblik van het uitgaan der Estaminets van het Palais-Royal. In de woningen der gearresteerde personen moet eene huiszoeking bewerkstelligd zijn, nopens welker uitslag men het diepste geheim bewaart.

— Eene belangrijke tijding moet dezen morgen aan de Spaansche ambassade alhier ontvangen zijn. *Cabrera* heeft, naar men zegt, gevraagd, zoo voor hem als voor zijne troepen, in schikking te komen; doch de maarschalk *Espartero* zoude verklaard hebben, niet te willen onderhandelen vóór de geheele onderwerping van Arragon.

Men verzekert ook, dat het Fransche gouvernement in dezen zal tusschen beiden treden, ten einde de bevrediging van Spanje te bespoedigen.

Overigens is alhier geen ander nieuws van eenig belang bekend.

Van den 1 Dec. Het klein getal der 221 afgevaardigden, hetwelk zich te Parijs bevindt, vereenigt zich dagelijks bij de intendantie van de burgerlijke lijst.

— In vele fabrieken worden werklieden afgedankt, en op 's rijks werven zendt men de werklieden weg, om de slechte tijden. Men ziet dan ook elken morgen eene groote menigte werklieden op het plein van het stadshuis ledig loopen.

— *La Mode* berigt, dat niet alleen in Parijs, maar ook in vele steden van het zuiden van Frankrijk huisonderzoekingen zijn bevolen. Men schijnt een complot op het oog te hebben.

— (*Part. corresp.*) Het berigt van de eerlange onderwerping van *Cabrera* bevestigt zich. Althans, een adjudant van den maarschalk *Soult* zal heden avond naar het hoofdkwartier van *Espartero* vertrekken, ten einde bij dezen veldheer op de aanneming van de door *Cabrera* gedane voorstellen aan te dringen. Het schijnt zelfs, dat de markies de *Miraflores*, Spaansche gezant bij het hof der Tuilleries, eenen eigenhandigen brief van den graaf de *Morella* heeft ontvangen, waarbij dit Carlistische legerhoofd eenen pas met vrijgeleide, onder waarborg van Frankrijk en Engeland, verzoekt, om zich daarmede naar het Buitenland te begeven, zoodra het lot der Arragonezen zal verzekerd zijn. — Men weet, dat *Cabrera* sinds meer dan een jaar eene aanzienlijke hoeveelheid goud naar Genua, Livorno en Marseille heeft gezonden, en nog daarenboven meer dan 50 millioenen realen te Morella en Cantavieja bezit. Dit vermogen, en de middelen, om hetzelfde in zekerheid te stellen, moeten hem op dit oogenblik zeer bezig houden.

— De openbare regtspleging, die dezer dagen voor het Hof van Assises alhier eenen aanvang heeft genomen en heden ten einde is gebracht, tegen de schrijvers van den *Moniteur Republicain*, van welk revolutionair blaadje, zoo als men zich herinneren zal, de druk en verspreiding altijd met de meeste geheimzinnigheid zijn geschied, en wel in oogenblikken, die als de gevaarlijkste voor de bestaande orde van zaken waren aan te merken, heeft op nieuw de overtuigendste blijken geleverd van den onzin en de razernij, die een deel der Fransche vrijheidsmannen bezielen. In de betrokkene artikelen komen lofredenen op den Koningsmoord voor en op *Alibaud*, die daarin voor een halven god wordt gehouden. De Pairs worden vergeleken bij heulen, die met opgestroopten arm en bloedige bijl hunne slagtoffers vellen. Onder anderen, heeft een der beschuldigten, zekere *Fillecoq*, op eene daartoe betrekkelijke vraag, uitgeroepen: Er zijn immers zoo vele personen, die *Alibaud* bewonderen! — Deze beschuldigde is veroordeeld tot acht jaren gevangenisstraf en tot eene geldboete van 10,000 francs.

Van den 2den. De tijdingen uit Afrika hebben hier alles in rep en roer gebracht. Te 3 uren 's morgens is de aide-de-camp des Konings, de heer de *Larocheoucault*, die onlangs tot pair benoemd was, op het kasteel der Tuilleries geroepen, en zoo men zegt, met eene zending naar Algiers belast geworden. De president-minister, maarschalk *Soult*, was insgelijks ontboden geworden, en in den loop van den ochtend is op het kasteel een ministeriële raad gehouden, die bijna drie uren lang vergaderd gebleven is.

De uit Afrika ontvangene berigten zijn door de Regering publiek gemaakt. Zij bestaan uit twee rapporten van den maarschalk *Faillé*, den 15den en 24sten II. uit Algiers verdragteekend. In het eerste legt hij de redenen open, welke hij heeft, om oorlog te verachten, schoon hij vrede wenscht; in het andere doet hij verslag van den aanvang der vijandelijkheden. Dat gedeelte van het laatste verslag, waarbij hij van de werkelijke krijgsgeschiedenissen spreekt, luidt aldus:

» Den 21 November, op het oogenblik zelf, toen *Abd-el-Kader* mij zijn besluit, om ons den oorlog aan te doen, bekend maakte, trokken zijne troepen de Chiffa over. Ongelukkiglijk bragt de kommandant van Bouffarick te zelfden tijd konvooijen naar de blokhuizen van Mered en het kamp van Ouad-Lalleg in beweging; aan die konvooijen gaf hij slechts dertig man tot bedekking. Elke dier bezendingen werd, een uur ver van het Bouffarick, door een duizendtal Arabieren aangevallen. De kommandant van het naar Mered bestemde konvooi schikte zijne wagens in een vierkant; zijne soldaten boden eenen hevigen wederstand en gaven aan het garnizoen van Bouffarick den tijd, om hun te hulp te komen. De bevelhebber van het detachement was de eenige, die sneuvelde; door eenen snaphaans-kogel getroffen, bleef hij op de plaats dood. Het konvooi werd terug gebracht.

» De bevelhebber van het konvooi dat naar Ouad-Lalleg moest, toonde minder bekwaamheid en sneuvelde met geheel zijn detachement; hetzij hij verrast werd, of wel dat tegenwoordigheid van geest hem begaf, hij deed zijne rijtuigen niet in een park vereenigen: zijn detachement werd in stukken gebouwen, en toen eene kolom, die op het geluid der snaphaansschoten uit Bouffarick gerukt was, op de

plaats van het gevecht aankwam, namen de Arabieren de vlugt, de maarschalk van het konvooi met zich voerende.

» Dit ongeluk had meer voorzigtigheid bevestigd, dan de bezem; zulks is in het geval niet geweest. Den 21sten, in den ochtend, trok eene kolom van 1500 Arabische ruiters de Chiffa over. De generaal *Duvivier* sloeg, uit het opperkamp van Belidab, hare bewegingen gade, toen de kommandant van het kamp te Ouad-Lalleg haar onvoorzigtiglijk, aan het hoofd van 200 man infanterie, te gemoet toog, en met nog meer onvoorzigtigheid zijne manschap als tirailleurs verspreidde. De zoo veel talrijker Arabieren grepen hen met groote heftigheid aan. Hierop beproefde de kommandant der Fransche troepen hen in carré te vereenigen en weder binnen het kamp te geraken; maar die beweging, met weifeling uitgevoerd, werd nog noodlottiger; hij werd verplet, en 105, zoo officiers als soldaten, bleven op de plaats.

» Het kamp van Ouad-Lalleg vuurde uit de stukken, die de schans verdedigen, zoodra de Arabieren binnen derzelver bereik kwamen. De schoten, met hekwaamheid gericht, troffen midden onder den digten drom. Vele ruiters sneuvelen of werden gekwetst; meer dan twintig paarden zworven een oogenblik zonder berijders, en het overschot van het Fransche detachement mogt het kamp bereiken. Vervolgens ondernamen de Arabieren een der blokhuizen aan te tasten; maar meteen hevige snaphaansvuur ontvingen, trokken zij over de Chiffa terug.

» Oostwaarts rukte, den 20 November, eene vijandelijke kolom, door de bergen van Beni-Moussa, de vlakte binnen. De garnizoenen der kampen van de Aracht en de Arba trokken haar te gemoet en deden den aftogt der landbewoners, die in de kampementen en in de van schietgaten voorziene huizen weken. Dien dag sneuvelen een karabinier en een planter. Nog meer oostwaarts werd eenig vee geroofd, en drie planters, welke de roovers weerstaan wilden, werden door hen weggevoerd. In het gebergte zijn de stammen van het Fransche grondgebied geplunderd, verscheidene personen gedood en gezinnen tot verhuizing gedwongen geworden.

In de laatste berigten wordt gemeld, dat de vijand aan alle kanten aftrok. De maarschalk heeft alle kolonisten, die zulks verlangden, doen wapenen. De Arabische volksstammen, welke met de Franschen bevriend zijn, hebben zich onder bescherming van hunne kampementen bevestigd.

De luitenant-generaal *Rulhières* heeft te Bouffarick eene mobiele kolom van 400 ruiters, twee stukken geschut en 1500 man voetvolk gevormd, om tusschen Belidab, Coleah en Bouffarick tegen de Arabieren te manoeuvreren. Bij het Vierkante Huis wordt eene tweede kolom zamengesteld, die den vijand naar den kant van het Oosten zal volgen. De verdediging der kampen van Sahel is verzekerd en op alle middelpunten van Europeesche bevolking wordt de militia georganiseerd; overal is men bereid tot de defensie.

» Wanneer de troepen uitgerust zullen hebben (zoo eindigt de maarschalk zijn rapport), wanneer zij versterking zullen hebben ontvangen en daarenboven het fraaije weder terug gekeerd zal zijn, zal ik mij bezig houden met het kastijden van de Hadjoutes, onze bekwaamste en moedigste vijanden.

— Men zegt, dat de Regering plan heeft, om het in omloop zijnde koperen geld, dat op eene waarde van ongeveer zeventig millioenen begroot wordt, door eene nieuwe munt te laten vervangen.

— Gedurende de afgelopen maand November zijn te Parijs tweeënveertig nieuwe stukken ten tooneele gevoerd, te weten: een blijspel, eene opera-comique, negen tooneelspelen of melodrames, achtentwintig vaudevilles of kluchtspelen met zang en drie pantomimes.

— Op een buitengoed zijn zestig eigenhandige brieven van *J. J. Rousseau* gevonden, aan een' en denzelfden persoon geschreven, en wier inhoud bijna een roman uitmaakt.

BELGIE.

BRUSSEL den 1 December.

(*Part. Corresp.*) Hetgene ik voorspeld heb, zal vermoedelijk reeds in het begin der volgende week gebeuren. Men zal namelijk de heeren de *Brouckere* (*Henri*) en *Verhaegen* de vaan der liberale oppositie zien ontrollen met geen ander doel, dan om den heer de *Théux* te doen vallen en het veld te doen ruimen door de R.-Katholieke partij, die allerwegen indringt en de bovenhand bekomt. Dat de R.-Katholieke oppositie zich aan genoemde heeren niet aansluiten zal, spreekt van zelf; want wanneer het de suprematie van het Katholicismus geldt, zijn alle R.-Katholiken het eens. Overigens weet men, dat de heer de *Théux* niets liever wenscht, dan ontheven te worden van den last der openbare zaken; doch hij wil vrijwillig afreden en niet omvergeworpen worden. De worsteling zal dus hevig zijn; want alle hartstogten zullen daarbij in het spel komen.

Men verzekert, dat eene van de sectiën der Kamer beraadslaagd heeft over een ontwerp, om de uitgaven van oorlog op 27 millioenen francs te brengen. De regering vraagt 32 millioenen. Over het algemeen zijn de Kamers blijkbaar met eenen geest van bezuiniging beziel.

De stad Luik heeft den Koning gisteren luisterrijk ontvangen. Merkwaardig zijn bij die gelegenheid de aanspraken, waarmede Z. M. door den burgemeester der stad en door den president der kamer van koophandel werd begroet. Hunne taal was zeer eerbiedig, doch stout, en de beide redenaars bragten onverbloemd de grieven en klagen der stad onder het oog des Konings. De burgemeester drukte den wensch uit, dat de regering in overweging mogt nemen het gebrekkige verkiezingsstelsel, hetwelk den regmatigen en nuttigen invloed der steden op de openbare zaken opoffert aan den buitengewoon lagen cijns, dien men ten platten lande voor de kiezers eischt. De president der kamer van koophandel klaagde over de hooge arbeidsloonen, over de duurte der brandstoffen, over de kostbaar gemaakte vervoermiddelen, over de vertraging, welke de aanleg der ijzerbaan naar de Pruisische grenzen ondervond, over de Maasvaart door materiële hinderpalen belemmerd en aan drukkende tollën onderworpen. Bijzonder merkwaardig in die aanspraak was de volgende zinsnede: »Getuigen, Sire! van de niet zeer vriendschappelijke gezindheid, welke Frankrijk ten onzen opzichte openbaart, vestigt onze hoop zich natuurlijkerwijze op Holland en Duitschland, en daár vinden wij, in een handelsmatig opzicht, eene sympathie, waarop wij veel meer in Frankrijk hadden mogen rekenen.» enz.

Gisteren avond te 5 uren is Z. M. op het kasteel te Laeken aangekomen.

Van den 2den. Onze Kamers zijn eerst tegen Woensdag definitief bijeen geroeden. De memorie, uit te geven door den minister van openbare werken, en welke men met ongeduld verwacht, is slechts het verslag der directie van den ijzeren spoorweg, hetwelk reeds vroeger door den minister van financiën aan de Kamer was aangekondigd, toen hij haar deed vooruitzien, dat spoedig een krediet van 12 millioenen francs tot voortzetting van den spoorweg zoude worden gevraagd.

— Volgens de Gentsche dagbladen, is de commissie der fabriekarbeiders heden morgen naar Brussel vertrokken. Deze commissie bestaat uit 12 leden, als: 6 fabriek-klerken, 3 meesterknechten en 3 arbeiders. De petitie, welke zij in last heeft den Koning aan te bieden, draagt over de twaalfduizend handteekeningen.

— Onderscheidene dagbladen beginnen luid te klagen over de zorgeloosheid der politie, welke eene verschrikkelijke toeneming van het getal misdaden niet tegengaan kan. Men telt voornamelijk onder de booswichten, die de openbare veiligheid storen, een aantal deserteurs uit het leger en de marine, die, niet durvende gaan werken, van diefstal en plunderen leven.

NEDERLANDEN.

GRAVENHAGE den 1 December.

Aanstaanden Vrijdag avond zal, ter viering van den alsdan invallenden heugelijken verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, bij Hoogstdezelfs oudsten Zoon, Z. K. H. den Erfsprins van Oranje, bal worden gehouden, waarop, naar men verzekert, omstreeks 400 personen genoodigd zijn.

Van den 2den. Naar men verneemt, zal Z. Exc. de baron *R. Fagel*, Ned. gezant aan het Fransche hof, die eenen geruimen tijd in deze residentie heeft doorgebracht, binnen weinige dagen naar Parijs terug keeren, om het gezantschap weder op zich te nemen.

— Als een blijk, dat de scheepvaart van Nederland naar het Noorden weder zeer belangrijk is, vermeldt men, dat in 1838 onder onze vlag zijn uitgeklaard naar Zweden en Noorwegen 440, naar Denemarken 16 en naar de Oostzee 318, te zamen 774 schepen.

— Er zijn in werkelijke dienst bij de zeemagt 9 fregatten, 6 korvetten, 12 brikken, 25 gaffel-kanonneerbooten, 4 stoomschepen, 2 transportschepen en 1 exercitievaartuig, gezamenlijk bemand met omtrent 5000 koppen. — In conservatie zijn 5 lineschepen, 7 fregatten, 4 korvetten, 4 brikken, 63 gaffel-kanonneerbooten; in aanbouw 3 schepen van linie, 5 fregatten, 2 korvetten, 5 brikken en 1 stoomschip.

Het vaste korps zee-officieren zal nog eenige uitbreiding ondergaan; men telt thans 3 vice-admiraals, 7 schouten bij nacht, 23 kapiteins, 40 kap.-luit., 82 luit. ter zee, 172 van de 2de kl. en 79 adelborsten, 66 officieren van gezondheid, enz.

Het leger telt thans, op den voet van vrede, 567 officieren, als: bij de artillerie 81, bij de infanterie 318, bij de kavallerie 75 en bij de geneeskundige dienst 93. Men heeft 12 escadrons zware en 18 escadrons lichte kavallerie.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag, den 2 December.

Heden heeft de Kamer hare werkzaamheden hervat.

Bij dezelve is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, waarbij voorgesteld wordt te bepalen, dat, ter zake van dienst bij de onlangs ontbondene korpsen mobiele schutterij, of bij de in der tijd met 's Konings toestemming opgerichte en insgelijks reeds ontbondene vrijwillige korpsen, welke als een deel der armee van den Staat te beschouwen zijn geweest, voortaan geene andere vrijstelling zal worden verleend dan die, welke, wegens het overlijden, of het ontslag van broeders, om ligchaamsgebreken door de dienst bekomen, bij art. 22 der wet van den 27 April 1820 (*Staatsbl.* no. 11), toegekend is geworden.

Dit ontwerp wordt verzonden aan de afdeelingen der maand Dec., tot welker zamenstelling wordt overgegaan, met dat gevolg, dat tot derzelver voorzitters en ondervoorzitters benoemd worden, 1ste afd.: de heeren *Luxac* en *Cats*; 2de afd., *Schimmelpenninck* en *Dyckmeester*; 3de afd., *van Rappard* en *Snouck Hurgronje*; 4de afd., *de Jonge van Campen Nieuwland* en *van Dam van Isselt*; en 5de afd., *Corver Hooft* en *Vijfhuis*.

Zijn ingekomen vier verzoekschriften, als: 1) een van landeigenaren, betrekkelijk de wijzigingen in het ontwerp van wet, tot aanmoediging der land-ontginningen; 2) een van de kamer van notarissen te Heerenveen, bedenkingen voordragende over het aanhangige ontwerp nopens de bewaarders der hypotheeken, 3) een uit Utrecht, tegen de ontgroeningen der studenten; en 4) van ingezetenen van Amst., nopens den accijs op de suiker.

Dezelven worden aan de commissie tot de verzoekschriften gezonden.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Na de vergadering is de centrale afdeeling, tot regeling van de werkzaamheden, vergaderd geweest, en heeft dezelve, naar men verzekert, bepaald, dat de ontwerpen van wet nopens de boeten van de ambtenaren van het openbaar ministerie, en de certificaten der nationale milizie het allereerst in overweging zullen komen.

— Uit de antwoorden der Regering, ten aanzien van het ontwerp van wet tot vaststelling der middelen tot dekking der uitgaven over 1840, resulteert hoofdzakelijk, dat de Regering, op de opmerking, dat de provinciale aanslagen niet op billijke gronden berusten, en dat de provincie Noord-Brabant, in vergelijking met andere gewesten, te hoog is aangeslagen, vermeent te moeten blijven bij het antwoord, in vorige jaren op dergelijke aanmerkingen gegeven; en dat de tijd, naar haar inzien, nog niet is geboren, om op de wet van den 19 Dec. 1834 (*Staatsblad* no. 34) terug te komen.

Wat betreft den geuiten wensch tot geheele of gedeeltelijke herziening der wet op het personeel, daaraan hoopt de Regering bepaaldelijk tegen de eerstvolgende zitting der Staten-Generaal te kunnen voldoen.

Ten aanzien der verminderde opbrengst van den accijs op den wijn, vermeent de Regering, dat het hoogst moeilijk, zoo niet ondoenlijk is, om met zekerheid te kunnen bepalen, of over zeker of lang tijdsbestek, voor een artikel als dat van den wijn, er wezenlijke achteruitgang van de opbrengst daarvan bestaat; daar men, na naauwkeurig onderzoek, de vermindering van de opbrengst in het eene jaar, vergeleken tegen die van een ander, aan niets heeft kunnen toeschrijven, dan, of aan den minderen inslag op termijnen van krediet in het eene, en eenen meerderen zoodanigen inslag in het andere jaar, van welken laatsten de termijnen op den vervalldag hebben moeten voldaan, zonder dat de wijn nog in consumtie was gebragt; of wel aan de hoedanigheid en den prijs der wijnen, waardoor meerdere of mindere aankopen gedaan worden, en hetwelk noodwendig op de openstaande rekening een groot verschil moet opleveren; of eindelijk, aan eene vermindering der consumtie van dit voorwerp, terwijl over 1838, bij vergelijking tegen 1837, dit middel ruim f 11,000 meerder heeft opgebragt, en, volgens de staten van ontvangst over de 9 eerste maanden van 1839, die vooruitgang, immers eenigermate, blijft toenemen.

Met betrekking tot den accijs op de suiker, wordt in die antwoorden gezegd:

De steeds toenemende uitvoer van geraffineerde suiker heeft ten gevolge, dat de krediet-rekeningen voor den accijs op dit middel grootendeels door afschrijving worden aangezuiverd.

De middelen ontbreken niet, om de handelaren en raffinadeurs in suiker te verplichten tot eene meerdere aanwijzing der genoemde rekening door bijbetaling. De vraag, of en in hoër mate het aanwenden van dusdanige middelen raadzaam zoude te achten zijn, niet slechts in verband met de belangen der schatkist, maar ook met die van den handel en de koloniale bezittingen van den Staat, vereischt echter een naauwgezet onderzoek, te meer, daar de gevoelens van deskundigen nopens deze gewichtige aangelegenheid uiteenloopen.

De Regering heeft met belangstelling overwogen de aanmerkingen van de verschillende afdeelingen, en bepaaldelijk ook de memorie, nevens een der processen-verbaal overgelegd, en houdt zich thans bezig met een grondig onderzoek, zoo wel ten aanzien van de gevolgen, welke eene verminderde afschrijving der rekeningen, of andere wijziging van het bestaande stelsel, voor de Nederlandsche markt zoude kunnen hebben, als betrekkelijk den invloed, welken zoodanige maatregelen op de inlandsche suiker-raffinaderijen zouden kunnen uitoefenen.

De uitslag hiervan zal de gelegenheid aanbieden, om, met volledige kennis van zaken, zoo noodig, een nieuw wets-ontwerp over deze aangelegenheid aan de overwegingen der Staten-Generaal te onderwerpen.

Tot herziening van het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer, waarop door eene der afdeelingen wordt aangedrongen, vermeent de Regering nog niet met eene genoegzame kennis van zaken te kunnen overgaan.

Wijders wordt in die memorie van antwoord betoogd, dat de verlangde wederafstand aan de gemeenten van 2 opcenten, door dezelve vroeger op de grondbelasting ontvangen, een verlies voor de inkomsten van de schatkist zoude te weeg brengen, dat met den algemeenen stand der geldmiddelen niet is overeen te brengen, en dus door andere verhoogeningen zoude moeten worden vervangen, en dat overigens de vermindering van de opcenten sedert 1834 zeer aanzienlijk is geweest, en gezamenlijk f 3,421,767,42 bedraagt; dat overigens de Regering steeds bedacht is, om de bestaande verordeningen omtrent dit regt te herzien, en een geheel daarvan tot het onderwerp van eene voordragt van wet te maken, overeenkomstig het verlangen, ter gelegenheid van de voordragt tot gedeeltelijke wijzigingen aan den dag gelegd; terwijl de overwegingen echter, in dit opzigt, niet genoegzaam zijn gevorderd, om tot die voordragt voor alsnog over te gaan; — dat de wet op de jagt en visscherij tot vele bespiegelingen heeft aanleiding gegeven, doch de Regering niet kan deelen in het meer stellig begrip van de 3de en 4de afdeeling, dat het bij de bestaande jagt-wet aangenomen beginsel met de leer van het Burgerlijk Wetboek zoude strijden, daar de Regering veel eer in het Burgerlijk Wetboek eene bevestiging ziet van de bestaande jagt-wet, en Zij zich dus moet blijven vergenoegen, met den meermalen geuiten wensch, dat er eenige mogelijkheid worde gevonden, om in de jagt-verordeningen eenstemmigheid van gevoelens te brengen, waarop dezelve hare bijzondere aandacht gevestigd blijft houden.

Betreffende de aanmerkingen, ten aanzien van sommige beambten op de postkantoren, is geantwoord, dat men, even als vroeger, eene ernstige aanschrijving zal uitvaardigen, om het misbruik, hetwelk door deze beambten zoude kunnen gemaakt worden van den vrijdom, voor zulke bedrijven, als niet uitsluitend tot het postwezen behooren, ernstig te keer te gaan.

— Ten gevolge van de gemaakte bedenkingen, nopens de wet op de leening van 56 millioenen, heeft het Bewind eene veranderde redactie voorgedragen van de genoemde wet, en tevens eene nota, betreffende de koloniale aangelegenheden, welke voor openbaarmaking vatbaar is gerekend. De memorie van antwoord, ten geleide van die veranderde redactie der wet, bevat verschillende belangrijke bijzonderheden. Uit dezelve blijkt, dat de overzeesche geldmiddelen belast zijn met eene rente van f 9,800,000, en derhalve, met de uitkeering van f 11,220,000 ten behoeve der schatkist, f 21,020,000 moeten opleveren, en men berekent, op goede gronden, dat de produkten, welke in den loop van het aanstaande jaar zullen worden te gelde gemaakt, ongeveer 32 millioenen zullen moeten opleveren, waarvan, na aftrek van 10 millioenen voor de dienst in de Indiën, alzo 22 millioenen zullen overblijven, om in deze renten en bijdrage te voorzien.

De teruggave van 40 millioenen aan de Handelsmaatschappij kan geene betaling van oude schuld worden genoemd, maar is eene teruggave op hetgeen deze Maatschappij den laatsten December 1839 zal hebben voorgeschooten, waarvoor zij het restant van den oogst van 1838, en een groot gedeelte van den oogst van 1839 heeft ontvangen; — welke produkten eerst in het aanstaande jaar zullen worden te gelde gemaakt.

De uitbetaling van de 10 millioenen aan de schatkist is hetgene de Indische geldmiddelen, in vroegere jaren, zouden hebben moeten opleveren, doch waartoe zij

destijds nog niet toereikende waren. Deze vordering is de eenige oude schuld, waarin behoort te worden voorzien.

De uitbetaling van de 4 millioenen aan het amortisatie-syndicaat moet als eene nieuwe schuld worden aangemerkt, waarvan echter de behoefte gebleken is, ten einde die instelling in staat te houden, om aan hare verplichting te blijven voldoen, tot den tijd harer opheffing, te weten, uiterlijk tot het einde van de dienst van 1840.

De Regering legt gaarne de getuigenis af, dat de Handelsmaatschappij in allen deele aan hare verplichtingen, hoe bezwaarlijk ook, heeft voldaan; maar meent, dat zij in 't vervolg daarin zoude moeten te kort schieten; — dat zij beschikt over een kapitaal van 46 millioenen, maar bij de uitbreiding, die aan de kultuur gegeven wordt, ten minste 60 millioenen zoude behoeven; — ongerekend hare assurantie en eigen handel. Het bewind verzekert, dat, door met de Maatschappij te liquideren, en reeds dadelijk in 1840 de vrije beschikking te hebben over de produkten, men zal winnen in kosten van vervoer en verkoop, terwijl het nadeel, hetwelk de Maatschappij daardoor zoude lijden, zoude worden vergoed door de ruimere consignatiën, het gevolg van de steeds toenemende produktie, en uitbreiding van eigen handel.

Op de bedenking, dat 's Rijks begrooting niet behoort te berusten op den onzekeren en veranderlijken prijs der Oostindische produkten, is geantwoord, dat de toestand zoodanig is, dat men niet dan met eene bijdrage uit de overzeesche bezittingen in de behoeften kan voorzien, en men het als een zegen moet beschouwen, dat zulks zal kunnen geschieden.

Het Bewind meent, dat de leening ten laste der O. I. bezittingen geenszins eene fictieve leening kan worden genoemd, maar dat in Indië domeinen van groote waarde zijn, die voor de daarop gevestigde schulden zijn en worden verbonden.

Het Bewind oordeelt, dat, al moest de begrooting van 56 millioenen der uitgaven bij voortdurend stand houden, daarin, zonder verhooging van belastingen, zoude kunnen worden voorzien; maar houdt zich verzekerd, dat die begrooting aanmerkelijk zal kunnen worden vermindert, en dat daaruit zekerheid zal geboren worden, dat in de lasten, die uit eene opheffing van het syndicaat zullen ontstaan, ook zonder nieuwe belastingen zal kunnen worden voorzien. — Het bewind meent, dat de Handelsmaatschappij, die reeds zoo veel nut sticht, ter bevordering van nijverheid en scheepvaart, er bij winnen zal, daar zij toch de consignatiën zal erlangen der gouvernementen-produkten, en daarbij haar kapitaal tot het doel, waartoe het oorspronkelijk is bestemd, kunnen aanwenden, en dat, daar slechts een bepaald gedeelte der leening in de eerste jaren aan de markt zal behooren te worden gebragt, de Staten-Generaal een middel, zoo voordeelig in zijne strekking en zoo weinig bezwarend voor de ingezetenen, zullen aannemen, ten einde de geldelijke aangelegenheden van den Staat op een gunstigen voet te brengen.

Van den 3den. De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn heden vergaderd geweest, om te onderzoeken de antwoorden der Regering op de vroeger in de afdeelingen der Kamer gemaakte bedenkingen, ten aanzien van onderscheidene aanhangige ontwerpen van wet.

Morgen zullen de afdeelingen vergaderen, om de antwoorden der Regering op de vroeger in dezelve gemaakte bedenkingen; ten aanzien der leenings-wet, alsmede der voordragten nopens den turf en de steenkolen in overweging te nemen. Tevens zal morgen in de afdeelingen der Kamer een aanvang worden gemaakt met het onderzoek van het ontwerp des eersten boeks van het strafwetboek.

AMSTERDAM den 2 December.

Men schrijft ons uit Haarlem, dat de heer ingenieur *Conrad*, die vroeger het toezigt over de werkzaamheden van den Haarlemmer Spoorweg heeft uitgeoefend, belast is geworden met een gedeelte van den arbeid tot droogmaking van het Haarlemmer-Meer, en reeds sinds twee weken bezig is, om den Ringdijk van het Meer af te bakenen. Deze afbaking vordert goed, in weerwil van het jaargetijde en het natte moerasige land. Alles doet voorzien, dat er nog in den loop van dezen winter eenige bestedingen voor het Meer zullen plaats hebben, en dat het droogmaking-sche werk in het voorjaar van 1840 zal kunnen begonnen worden.

Van den 3den. Uit Italië ontvangt men de bevestiging, dat de hertog van *Bordeaux* zich met eene zuster des Konings van Napels in het huwelijk zal begeven, en dat zijn plotseling vertrek uit de Oostenrijksche Staten hoofdzakelijk daardoor is te weeg gebragt. De Koningin weduwe van Napels is almede voornemens in den echt te treden, en wel met eenen ridder daar ter stede, die luitn. kolonel bij het leger is.

— Men verneemt, dat het uitbrengen van het rapport der commissie, wegens de door den ingenieur *W. C. Brade* en den aannemer *de Kater* ontworpen ijzeren en steenen bruggen over het *Y. en de Z.* kanaal, is vertraagd geworden, zoo door het overlijden van den ingenieur *van der Horst*, als door de menigvuldige bezigheden van den hoofd-ingenieur *Gronovius*, mede belast met de droogmaking van het Haarlemmermeer. Intusschen verneemt men, dat het rapport eerstdaags zal uitgebragt worden; moettende de commissie daartoe den 6den bijeenkomen.

— Op de plaats van den ouden vuurtoren op het eiland Marken is thans gebouwd een nieuwe toren, gelegen op 52° 27' 37", 12 Noordbreedte, en 5° 8' 37". 70 lengte beoosten Greenwich, waarop is geplaatst een stilstaand lenticulair lamplicht van de *de grootste*, naar de uitvinding van den heer *Franz*, hetwelk den 14 November 11 is ontstoken. Het gemelde licht staat 15,77 el ver boven den waterspiegel van gewoon hoog water, verlicht den geheelen horizon, en is, bij heldere lucht, van 2½ a 3 zeemijlen, van 15 in den graad, zichtbaar.

— Gisteren avond, omstreeks te acht uren, is er brand ontstaan op de Brouwersgracht bij de Korte Prinsengracht, onder No. 57, in een onderhuis, bewoond door de wed. *Machiel Schweitzer*, welke afwezig was. De brand werd weldra vrij hevig, zoodat zes spuiten zijn werkzaam geweest, om denzelven te blusschen, terwijl het onderste en achterste gedeelte van het huis is uitgebrand. De bewoners van het eerste gedeelte was tegen brandschade verzekerd. De porzaak van den brand schijnt onbekend te zijn.

UTRECHT den 3 December.

Gisteren avond zag men eene jufvrouw, oogenschenlijk wel gekleed, de Witte-vrouwenpoort uitgaan, en, hoed en doek afgelegd hebbende, onder een schreeuw, in het water springen. Een der heeren kommiezen, de koude en het gevaar trotsende, sprong haar spoedig na, en slaagde, na veel moeite, de wanhopige, geheel bewusteloos, te redden en in een nabijgelegen logement te brengen, waar haar de noodige hulp is verleend.

HAARLEM den 2 December.

Naar men verneemt, heeft Z. M. aan Manhiem der Israelietische ring-synode alhier magtiging verleend tot het aankopen van eenige gronden, ten einde daarop eene synagoge te bouwen. — Van stadswege is eene ruime geldelijke bijdrage toegestaan voor het bouwen van die synagoge.

GRONINGEN den 5 December.

Door het bedanken van den weleerw. zeer gel. heer *A. Rutgers van der Looff*, is de Breede Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente dezer stad op gisteren overgegaan tot het formeren van een nieuw twaalfstal van Predikanten, waarop gebragt zij:

DD. S. K. *Thoden van Velzen*, te Wolvega; *A. C. van Eldik Thieme*, te Waddingsveen; *J. E. de Voogt*, te Nijmegen; *J. Sikkens Boelens*, te Nijmegen; *A. Tonkens*, te Oostwold; *J. J. Metzlar*, te Eelde; *W. Farnes*, te Winschoten; *J. T. Endtz*, te Helmond; *E. H. Sikkes*, te Bonda; *W. C. van der Zwaag*, te Zwaag-Westeinde; *J. Busch Keiser*, te Mensingeweer, en *P. Spandaw*, te Slochteren.

— Men verneemt, dat de heer *P. Middell*, chir. en vroedm. alhier, door het Genootschap ter bevordering der genees-, heel-, verlos- en scheikunde onder de zinspreuk *vis unita fortior*, te Hoorn, het corresponderende lidmaatschap is aangeboden.

THESINGE den 2 December 1839. Op heden is uit de weleerw. heeren *J. Corvits*, *Mulder*, *Koppius*, van *Sonsbeek*, *Becking*, *Scholten*, *Cramer van Baumburg*, *Balsman*, *Braak*, *Meyer*, de *Graaf* en *Riedel*, alle kandidaten bij onderscheidene Provinciale Kerkbesturen, door den kerkeraad der Hervormde gemeente, met eenparigheid van stemmen, beroepen: de weleerw. heer *J. Corvits*, kandidaat bij het Provinciaal Kerkbestuur van Groningen.

RHENEN den 28 November. Door den kerkeraad der Hervormde gemeente dezer stad is gisteren avond uit het te voren gemaakte zestel van predikanten een drietal geformeerd, waarop alphabetisch geplaatst waren: D. D. *J. van Binsbergen*, te Ochten; *R. van Beuningen van Hulsdingen*, te Ommeren; *J. Ruys*, te Wormer; en daaruit terstond beroepen de weleerw. zeer gel. heer *Jacobus Ruys*, predikant te Wormer.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Overschie is, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van ds. *D. Tyent*, op den 7 November 1839 gemaakt het volgende twaalfstal, zes- en drietal van heeren predikanten, alphabetisch gesteld, als: Twaalfstal, dd. *Bezemmer*, te Berlecom; *den Boer*, te Loon op 't Zand; *Knap*, te Aarlanderveen; *Krajenbelt*, te Aalst; *Lansdorffer*, te Bleiswijk; *Metelerkamp*, te Soest; *Middelkoop*, te Oude-Wetering; *Morreus*, te Wijk; *Prins*, te Ennes-Binnen; *van Rogge*, te Kerhel; *Siphens*, te Enspect; en *Wijnands*, te Wansveld. Drietal: *Krajenbelt*, *Metelerkamp*, *Middelkoop*, *Morreus* en *Siphens*. Drietal: *Krajenbelt*, *Middelkoop* en *Siphens*; waaruit den 26 November daaraanvolgende beroepen is de weleerw. waarde heer *W. Krajenbelt*, predikant te Aalst.

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL gratis uitgegeven.

NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen roepen bij deze op al de ingezetenen van deze Stad en derzelver Tafel, welke op den eersten Januarij des jaars 1840 hun negentiende jaar zullen zijn ingetreden, om op de hier onder bepaalde dagen, telkens des voormiddags van half 10 tot 12 uren, in het Raadhuis te verschijnen, ten einde in het Register der Nationale Militie te worden ingeschreven, te weten:

DONDERDAG, den 2 Januarij 1840,

die, welke wonen in de roode letters A, B, C, D, E, F en G;

VRIJDAG, den 3 Januarij 1840,

die, welke wonen in de roode letters H, I, K, L, M, N, O en P;

ZATURDAG, den 4 Januarij 1840,

die, welke wonen in de roode letters Q, R, S, T, U, V, W, X, IJ en Z.

Verwittigen voorts de daarbij belanghebbenden:

1) Dat, ten einde allen twijfel omtrent de wettige woonplaats weg te nemen, deswege in art. 56 der Wet woordelijk de navolgende bepalingen zijn vastgesteld:

» De wettige woonplaats of domicilie voor de inschrijving, hierboven vermeld, » wordt gehouden, voor hen, die ongehuwd zijn, de woonplaats der Ouderen en, » bij overlijden van beiden, die van den eerstbenoemden Voogd; voor de gehuwden, » den, de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben. In twijfelachtige gevallen » omtrent gehuuden, zal voor de wettige woonplaats gehouden worden die plaats, » alwaar zij, op den eersten Januarij van elk jaar, tot de uitoefening van eenig » Beroep patent hebben bekomen, of wel voor het middel van het personeel en » mobilair, of dat, hetwelk in de plaats daaraan zoude mogen worden geïntro- » duced, beschreven zijn, en, voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, » noch patent hebben bekomen, de plaats, waar zij zich bevinden; met deze » verdere bepalingen, dat zij, die in een vreemd land, uit Ouders, ter oorzaak » van 's Lands dienst afwezend, of anderszins op reis zijnde, buiten het Rijk » zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnen de plaats, alwaar zij hunne » wettige woonplaats hebben; dat jongelieden, door hunnen Vader, hunne Moe- » der, hunnen Voogd of Curator achtergelaten, en geen bestaan hebbende, op » de lijsten van die Gemeente zullen worden gebragt, alwaar hunne Ouders, » hun eerst in rang benoemde Voogd of Curator het laatst hunne woonplaats » hebben gehad; en wanneer deze woonplaats niet bekend mogt zijn, of dat » de zelve buiten het Rijk is gelegen, op die van de plaats, alwaar zij zich bevinden. » Dat zij, die geene Ouders, Voogden of eigen bestaan hebben, zullen wor- » den ingeschreven op die plaats, alwaar zij zich bevinden. » Dat de gealimenterden en kinderen in Godshuizen en liefdadige Gestichten » zullen worden ingeschreven in de plaatsen, alwaar de Godshuizen zijn gelegen » of de alimentatie geschiedt. »

2) Dat Ouders, Voogden en Regenten volgens de Wet verplicht zijn, hunne kinderen of pupillen in persoon, of door iemand, daartoe schriftelijk door hen gemagtigd, te doen inschrijven, met opgave van alle alsdan gevraagd wordende inlichtingen, waaronder begrepen zijn de roode letter en het nummer van het huis, door den ingeschrevene bewoond.

3) Dat de aangave tot de inschrijving in geen geval hoegenaamd mag nagelaten worden, welke aanspraak op vrijstelling iemand ook zoude vermeenen te hebben, wegens militaire of schutterlijke dienst, gebreken of anderszins.

4) Dat onder de inschrijving ook begrepen zijn de gehuuden en afwezenden; zijnde de eerstgenoemden gehouden, om, in gevolge art. 17 der Wet van den 27 April 1820, hunne bewijzen tot vrijstelling als zoodanigen op hetzelfde tijdstip over te leggen, waarop dit voor alle anderen, die aanspraak op vrijstelling hebben, is bepaald; en

5) Dat, overeenkomstig een Koninklijk besluit van den 7 Augustus 1823, no. 74, en daarop gevolgde ministeriële aanschrijving, degenen, die aan de inschrijving moeten voldoen, zich omtrent hunnen juisten ouderdom op geene andere wijze dienen te verzekeren, dan door een extrakt uit het geboorteregister, hetwelk voor ieder verkrijgbaar is, en ook alleen als een wettig bewijs voor den ouderdom kan worden aangenomen.

Burgemeester en Wethouders willen verder een ieder der belanghebbenden ten ernstigste hebben gewaarschuwd, zich, om welke redenen het ook zijn mogt, aan de inschrijving en aan zijne verdere verplichtingen, ten opzichte van de Nationale Militie, niet te onttrekken, als hebbende de Wet van den 8 Januarij 1817 daaromtrent, in art. 53, 167 en 168, en de Wet van den 27 April 1820, in art. 8, 10, 11 en 41, met de strengste straffen bedreigd, bestaande in eene geldboete of designatie tot de dienst zonder loting; terwijl zelfs, naar gelang der omstandigheden, met zoodanige wederspanningen zal moeten gehandeld worden, als ten aanzien van deserteurs is voorgeschreven.

Roepen voorts op diegenen, welke reeds bij de Nationale Militie dienen, en, in gevolge art. 21 der Wet van den 8 Januarij 1817, no. 1, vermeenen mogten reclames te kunnen inbrengen, om die reclames vóór den 5 Januarij eerstkomende, op de wijze in dat artikel bepaald, ter kennis van Burgemeester en Wethouders te brengen; zullende zij daartoe ter Stads Secretarij nadere inlichtingen kunnen bekomen, en luidende het gemelde art. 21 der Wet als volgt:

» Almede zullen zich jaarlijks, vóór den vijftien Januarij, aan het Plaatselijk » Bestuur in geschrifte moeten adresseren de bij de Nationale Militie voor zich » zelve dienende manschappen, die, in den loop van het laatst voorleeden jaar, » hetzij door overlijden van eenen Vader, of wel eenen Moeder, weduwe zijnde, » of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der » Ouderen, of eindelijk door overlijden van eenen Broeder of Broeders, regt op » vrijstelling, overeenkomstig de bepaling bij art. 91 gemaakt, hebben verkre- » gen, en hun ontslag dienvolgens zullen verlangen. Bij deze verzoekschriften » zullen moeten worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt overeenkom- » stig de voorschriften, bij het aangehaalde art. 91 gestatueerd. Tot het doen » der voorschrevene jaarlijksche aanvragen om ontslag zijn, even zeer als de » manschappen zelve, ook derzelver Ouderen, Voogden, Curators en Gemag- » tigten bevoegd. »

En brengen eindelijk ter kennis van diegenen, welke, tot vermindering van het contingent dezer Stad, als Vrijwilligers bij de Nationale Militie zouden willen dienen, dat zij zich tot dat einde kunnen aanvegen ter Stads Secretarij, alwaar het daartoe bestemde Register ter inschrijving, gedurende de maand Januarij aanstaande, dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des morgens van 10 tot 12 uren, open zal liggen; zullende aan hen eene Premie van dertig guldens worden uitgereikt, wanneer zij door den Militie-Raad tot de dienst worden goedgekeurd.

En opdat deze kome ter kennis van een iegelijk, dien zulks mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de eerstvolgende Groninger Courant, en aange- slagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis in Groningen, den 5 December 1839

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen maken bekend, dat het bij besluit van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie Groningen, van den 29 November 1839, no. 25, gearresteerd en executeur verklaarde Gde en fde suppletorie Kohier voor de belasting op het Personeel, voor het dienstjaar 1839-40, aan den Ontvanger der Directe Belastingen in deze Gemeente ter invordering is overgegeven; alsmede dat de Reclames, wegens den aanslag in vooreingemeld Kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer aankondiging, zullen moeten worden ingediend aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tussenkomst van den Heer Controleur van de Divisie van Controle. Voorts, dat binnen dien zelfden termijn van drie maanden moeten worden ingediend zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van hergeane abuzen of misstellingen in de Schattingen of Tellingen, op hunne aanvraag gedaan, of ook het herstel van fouten in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoezooze reclamatiën eveneens door tussenkomst van den Heer Controleur kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 54, § 5 der wet op het Personeel, behooren te zijn gericht aan zijne Excellentie den Minister

van Financiën, en niet aan Heeren Gedeputeerde Staten; hetgene bij deze aan de belastingsschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden. GRONINGEN den 9 December 1839.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

Mengelwerk.

HET CHRISTUS-FEEST.

Het meest algemeene feest, waarin menschen van allerlei volken en standen en jaren zich kunnen verblinden, is dat van Jezus geboorte, 't welk wij weder over 14 dagen zullen vieren. Hoe men Jezus Christus beschouwe, dat Hij de grootste weldoener der menschheid was, die ooit deze aarde betrad, geloofd (met zeer enkele uitzonderingen) ieder beschaafd mensch. Ja, dat kan elke onbeschaafde, dat kan elk kind begrijpen, zoo wij het hun willen aanwijzen. De geboorte van Jezus heeft buitendien in hare omstandigheden zoo veel dichterlijkschoons, zoo veel gemoedelijks en innigs, dat men nergens gemakkelijker een feest voor allen van kan maken, dan van de viering van Jezus geboorte. Wij, Nederlanders, doen evenwel niets op de twee dagen, daaraan gewijd, dan ter kerk gaan en daár feest vieren.

Maar wij hebben meer aan Jezus Christus te danken, dan eene heerlijke godsdienst en eene heilige Kerkgemeenschap. De beschaving van midden-Europa is bijna alleen van Zijne Kerk uitgegaan. Vooral het veredelde en geheiligde huiselijk leven, waarin wij kunnen deelen, is eene vrucht van Zijne komst op aarde. Dat wij reeds als kinderen voor den dood niet behoeven te vreezen, maar een' zaligen hemel blijmoedig kunnen inzien; dat de dienstboden niet meer onze slaven behoeven te zijn, maar onze vrienden kunnen worden, hebben wij aan Christus te danken. Zoude het feest Zijner geboorte dan niet een feest voor allen, in het bijzonder een feest voor elk huisgezin behooren te zijn? Zoude, boven de verjaardagen van vader, moeder en kinderen, niet de verjaardag gevierd moeten worden van Hem, door wien zij allen elkander regt leeren liefhebben en aan wien zij dus hun huisselijk geluk hebben te danken?

Zoo worit het in Duitschland begrepen. Daár is de Christus-dag de schoonste, huisselijke feestdag van het geheele jaar. Daár wordt op dezen dag feest gevierd in elk gezin. Aan kinderen en dienstboden geven de hoofden der gezinnen geschenken, als uit naam van Christus. Om de geboorte van Jezus bij nacht en in een landelijk oord te herinneren, wordt veelal 's avonds de kruin van een' dennenboom met waskaarsjes verlicht in eene kamer gezet, met schilderijen of poppetjes, die iets van die geboorte afbeelden, daaronder of daarbij; terwijl noten, appelen, boekjes, kleedingstukken, en wat men voorts wil schenken, daarbij liggen of in den boom hangen. Zoo beginnen reeds kinderen te zien, dat Jezus een kindervriend is; zóó blijven de dienstboden gevoelen, dat wij allen ééne Heer hebben, wien allen toebehooren en voor wien geen aanzien van stand of rijkdom geldt.

Doch wij zouden wenschen, dat nog iets meer geschiedde, dan in Duitschland gewoonlijk plaats heeft. Het Christus-feest moest voor alle menschen, ook voor de armsten, een regte feestdag worden. Wij, meer gegoeden, moesten aan onze armen ook de middelen verschaffen, om zich te verblinden in de geboorte van Hem, die arm is geworden, om allen rijk te maken, en ook hen, armen naar het vleesch, rijk wil doen worden naar den geest. Het zij ons vergund op een middel opmerkzaam te maken, waardoor, onder anderen, dit doel eenigzins kan bereikt worden. Wij lezen in het *Verslag der werkzaamheden der Vrouwen-vereeniging over 1838*, bl. 50: » Voorts zouden wij gaarne de Christelijke seesten tot feesten voor onze » armen maken, door hun b. v. tegen Paschen en Kersmis een gepast boekje of trak- » taatje te schenken en ook eenige eetwaren; daar deze ligchamelijke verkwikking » het hart tot meerdere opgeruimdheid en den geest tot grootere belangstelling in » het feest zal opwekken. Doch de groote som, die wij daartoe voor 423 huis- » gezinnen zouden moeten besteden, kan onze kas niet goed maken. Wij noodi- » gen daarom zulke van onze Begunstigers en verdere Stadgenooten, die door hun- » nen handel of om andere redenen daartoe boven anderen in staat zijn of hieraan » misschien een bijzonder genoegen zouden hebben, uit, om ons bepaaldelijk tot » dit doel in staat te stellen, door ons volksboekjes en eetwaren; b. v. gort, rijst, » erwten, boter, eieren, vleesch, enz. toe te zenden; met welker ontvang eene » onzer, mevr. B. WICHERS, weduwe TIASSENS, zich gaarne zal belasten. »

Eenige vrienden van Christus.

Lijst der Werktuigen en Gereedschappen, Wolsoorten, Granen, Houten, enz., in de verzameling voor den Landbouw te Groningen voorhanden. Te Groningen, bij J. B. WOLTERS. De prijs is 50 ct.

Wie, die bovengemelde verzameling, behoorende tot de Groninger Hoogeschool en geplaatst in de Oude Boteringestraat, alwaar zij elken Dingsdag van 12 tot 1 uur, alsmede van April tot October, ook des Donderdags namiddags van 3 tot 4 uur, door ieder gratis bezien kan worden, met opmerkzaamheid beschouwde, luidt niet met ons den ijver van den Hoogleraar VAN HALL, door wiens zorg en arbeid die verzameling in weinige jaren zoo uitgebreid is geworden, dat zij met regt *alleraanzienlijkst* mag genoemd worden! Maar wien valt het daarbij niet in het oog, hoe leerzaam en nuttig het beschouwen van zoo vele in- en uitlandsche werktuigen, vooral voor den Schoolonderwijzer op het land is, die, bestendig met landlieden omgaande en tevens dagelijks werkzaam zijnde, om mede te arbeiden tot eene doelmatige opleiding van jonge lieden voor den boerenstand en nuttige handwerken, zoo heerlijk in de gelegenheid is, om het doel, dat met het verzamelen van zoo vele nuttige zaken beoogd wordt, bevorderlijk te zijn? — Waarlijk, het ware te wenschen, dat alle On-terwijzers bedachten, van hoe veel gewigt het bezitten van eene zekere mate van Landhuishoudkundige kennis voor hen in dit opzicht zij; voor hen, die zoo gedurig deze hunne wetenschap juist daár kunnen verspreiden, waar zij dadelijk in beoefening kan gebragt worden; waardoor zij tevens hunnen stand verheffen en, ten gevolge van hun verstandelijk en wetenschappelijk overwigt, achting en liefde bij de landlieden verwerven; waardoor hun levensgenot niet alleen zoo zeer wordt verhoogd, en hun moeilijke arbeid verligt, maar waardoor zij ook meerder invloed verkrijgen op de schare kinderen, welke dagelijks tot hen in de leerschool wordt gezonden. Spreken de ouders toch met ophef van de verdiensten eens Onderwijzers, dan zullen ook de kinderen met eerbied van den man spreken, die aan hunne vorming moet arbeiden. Ja, Onderwijzers! door overwigt in het verstandelijke, wetenschappelijke en zedelijke (zonder eigenwaan) dwingt gij de ouders, die u hunne dierbaarste panden ter onderwijzing en opvoeding toevertrouwen, hoofsakkelijk *achting* en *eerbied* af: zult gij dan niet iedere gelegenheid, welke uwe hoogere vorming bevorderlijk kan zijn, te baat nemen, om dat te worden, wat een dorponderwijzer voor zijne dorpgenooten zijn kan? — Wel nu, bezoekt dan dikwijls deze verzameling — inzonderheid gij, die de provincie Groningen hewoont —, waar u zoo veel aanschouwelijk onderrigt ter bevordering van uw geluk en dat van ouders en kinderen gratis wordt aangeboden; laat ook deze gelegenheid, om den wil van uwe belangrijke betrekking, niet ongebruikt voorbijgaan! De hier aangekondigde lijst leert u, hoe veel belangrijks daar te zien is.

MIDDEL TEGEN DE ZEEZIEKTE.

In een Duitsch Tijdschrift (de *neue Notizen* van FRONIEP van Junij 1839) wordt de *Kreozoot* als middel tegen de zeeziekte aangeprezen. — Men neme daarvan, lezen wij, vóór het aan boord gaan, 3 droppen in een weinig water, en wanneer men op zee zich kwalijk begint te voelen, moet men 2 of 3 droppen *Kreozoot* op sniker innemen, en men kan dit alle uur herhalen, of terstond nadat de maag door de zeeziekte ontledigd mogt zijn. Dit hulpmiddel wordt als zeer gewis voorgedragen.

(Zie de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.)

* De HOOFDDIRECTEUREN van het INSTITUUT voor DOOFSTOMMEN te Groningen, het noodzakelijk achtende, dat er eenige VERANDERING in de WET voor gemiddeld Instituut worde daargesteld, roepen bij deze op de LEDEN van het HOOFDEPARTEMENT, tot het houden eener BUITENGEWONE VERGADERING, op ZATURDAG, den 21 dezer, des middags te 12 uren, in het Schoolgebouw van het Instituut, ten einde bij meerderheid van stemmen te besluiten op die Voorstellen der Hoofddirectie, welke alsdan zullen worden gedaan.

De Leden worden vriendelijk verzocht, deze Vergadering bij te wonen.
GRONINGEN den 9 December 1839.

Namens de Hoofddirecteuren voorn.:
W. J. MEURS WICHEES,
Secretaris.

GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT GRONINGEN der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, op Woensdag, den 11 December 1839, ter gewone tijd en plaats. — REDEVOERING. — BIJDRAGE.

Namens het Bestuur:
J. VAN CLEEFF,
Secretaris van Correspondentie.

ZEEMANS KOLLEGIE DE GRONINGER EENDRAGT. VERGADERING op DONDERDAG, den 12 December 1839, des avonds te 7 uren, bij de Wedw. BONTEKOE.

GENOOTSCHAP:

Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen,

OPENLIJKE VERGADERING,

WOENSDAG, den 18 December 1839, des avonds te 6 uren,

in de GROOTE CONCERTZAAL,

REDEVOERING van Mr. H. A. SPANDAW.

BIJDRAGE van Prof. J. W. ERMERINS.

Leden, welke abusivelijk geene BEWIJZEN VAN TOEGANG mogten verkregen hebben, en Buitenleden kunnen die bekomen op den dag der Vergadering, des middags tusschen 12 en 1 uur, bij den Dir.-Penningm., Dr. G. A. STRATINGH.

* De KOMMISSIE tot het regelen der Algemeene Feestvieringen van den 24 en 28 Augustus brengt bij deze ter kennis van de Intekenaren, die hunne giften daartoe hebben bijgedragen, dat de REKENING over de jongste Feestvieringen van heden af, tot en met den 14 dezer, des voormiddags, ter hunner visie ligt, ten Huize van den Heer U. G. SCHILTHUIS, Jz., in de Heerestraat.

GRONINGEN den 9 December 1839.

Namens de Kommissie:
T. P. TRESLING,
Secretaris.

* In den loop dezer week zal er, ten Huize van P. J. DE JONGE, aan de Groote Markt, eene VERKOOPING van SCHILDERIJEN in OLIE-VERF, van Oude en Levende Meesters, plaats hebben. Diegenen, welke er nog Stukken ter Verkoop willen bijvoegen, worden verzocht, dezelve vóór Donderdag aanstaande bij opgemelden in te zenden.

N.B. De dag van Bezigtiging en Verkoop zal nader geannonceerd worden.

GEBOORTE-, HUWELIJS- en STERFBERIGTEN.

* Heden verloor van eene DOCHTER KORNELIA BENDIX, geliefde Echtgenoot van

J. DOMMERING.

GRONINGEN den 5 December 1839.

* Heden verloor door Gods goedheid van eenen welgeschapenen ZOON F. NIEVEEN, geliefde Echtgenoot van

H. KORST.

GRONINGEN den 6 December 1839.

* Mijne geliefde Echtgenoot G. P. TONK's verloor heden avond voorspoedig van eene DOCHTER

NIEUWOLDA den 7 December 1839.

* Getrouwd:

H. P. HERMANS.

W. STRÖHMSDORFFER,
de Luit.-Adj. der 8e Afd. Inf.,
en
J. J. HUMANN.

GRONINGEN den 4 December 1839.

* WINSCHOTEN den 6 December 1839. Heden overleed onze Vader PIETER SCHINKEL, in den ouderdom van 81 jaren en 4 maanden, aan verval van krachten. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze voor kennisgeving aan te nemen.

J. A. VAN DIJK.

A. VAN DIJK, geb. SCHINKEL.

* PATERSWOLDE den 7 December 1839. Heden overleed op den Huize Lemferding, in den ouderdom van zevenenzestig jaren en acht maanden, de Hoog Welgeboren Vrouwe J. S. G. Douairière Baronesse VON INNH. UND KNIPHAUSEN VAN MEIMA, geboren LEWE.

* Heden overleed zeer onverwacht mijn beminde Echtgenoot JOSEPH JOHANNES PICHLER, in den ouderdom van bijna 77 jaren, na eene gelukkige echtvereniging van 36 jaren, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en aangehuwde Kinderen.

GRONINGEN den 9 December 1839.

H. J. PERDUEL,
Wedw. J. J. PICHLER.

De AFFAIRE van BONTWERKER en de HANDEL in PELTERIJEN, ENZ. zullen worden gecontinueerd.

De GRONINGER VOLKSALMANAK, voor 1840,

wordt heden bij J. OOMKENS uitgegeven, en is bij J. OOMKENS, J. ZOON, en verder alom te bekomen: ingenaaid à f 0 — 75, in carton en koker f 1 — 00; dito verguld à f 1 — 25. Vorige Jaargangen voor den halven prijs.

* Op aanstaanden Vrijdag zal bij J. OOMKENS worden uitgegeven: ALMANAK ter bevordering van kennis en goeden smaak, voor 1840, door het Departement Leens; — inhoudende, onder anderen: Eene beknopte oudheidkundige Verhandeling over de Kloosters Kusemer en Trimunte. In 8vo, à 40 cents. — Op Zaterdag: de KANTOOR-PLAKALMANAK, op Carton, à 30 cents.

* Bij E. J. SCHIERBEEK, JUNIOR, te Groningen, is uitgegeven: Prof P. HOFSTEDE DE GROOT, HEB DE ONDERVINDING ONS DE BIJBELGENOOTSCHAPPEN LEERT BESCHOUWEN. Uitgegeven ten voordeele van de Bijbelverspreiding op Java, à 50 cts.

VERKOOPING VAN BOEKEN, ENZ.

De Boekhandelaar N. C. VAN DER VEER zal, ten zijnen Huize, aan de Groote Markt, op Donderdag, den 12 December 1839 en volgende namiddag, publiek verkoopen: eene fraaije VERZAMELING van BOEKEN, in verschillende Talen en Wetenschappen, waaronder een MEDICIJNSCHE BIBLIOTHEEK, INSTRUMENTEN en RARIETEITEN en eene groote TELESCOOP van HERSHEL, nagelaten door den Wel Ed. Heer J. A. RÖMER, in leven Med. Dr. te Bolsward. De Catalogus is voor 5 Centen te bekomen.

* De Boekhandelaar H. FRIJLINK, te Amsterdam, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. TESSELSCHADE, Jaarboekje voor 1840, bijeenverzameld door E. J. POTGIETER.

Met zeven Staalgravures, door de voornaamste Nederlandsche Kunstgravers, naar Schilderijen en Teekeningen van beroemde Oude en Heden-daagsche Meesters. Prijs f 4 — 50.

II. REISONTMOETINGEN VAN JOACHIM POLSBROEKERWOUD EN ZIJNE VRIENDEN, uitgegeven door FLERK. Tweede Stukje, met gegraveerd Omleg en Plaat. Prijs f 0 — 30. — En voorts, tot

GESCHENKEN VOOR DE JEUGD:

III. J. N. BOUILLÉ, VERTELLINGEN VOOR MIJNE KLEINE VRIENDEN en VRIENDINNEN. Met 6 Platen, f 0 — 30.

IV. VERTELLINGEN VAN KEN GRUIJAARD. Met 6 Platen. In een fraai bandje, f 2 — 20.

V. P. MOENS, ZESTAL VERHALEN VOOR HET ONTLUIKEND GESLACHT. Met 6 Platen. In een fraai bandje, f 1 — 80.

* Op heden ziet het licht en is algemeen verkrijgbaar gesteld door de Boekhandelaren J. C. SEPP & ZOON, te Amsterdam:

LEVEN EN STERVEN, UITTREKSELS UIT HET DAGBOEK EENS GEESTELIJKEN, NAAR HET HOOGDUITSCH, f 1 — 40.

* Bij G. PORTIELJE, Boekhandelaar te Amsterdam, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. HENRY MASTERTON, HISTORISCH-ROMANTISCH TAFEREEL uit de tijden van KAREL I. Naar het Engelsch van G. P. R. JAMES, Esq., Schrijver van Maria van Bourgondië, Eene onder Duizend, de Rover, enz., enz., door STEENBERGEN VAN GOOR, in drie Deelen, met gegraveerde Titels en Vignetten, à f 8 — 60.

II. DE HELER, Romantisch Tafereel. Naar het Fransch van H. FALLEE, twee Deelen compleet, met Titels en Vignetten, à f 4 — 80.

De karakters der hierin voorkomende deugdzaame en misdadige wezens zijn zóó krachtig geteekend, de gevolgen van deugd en misdrijf zóó juist geschilderd, dat jonge lieden, en ook zij, die reeds de jaren van onderscheid bereikt hebben, hieruit een treffend voorbeeld tot waarschuwing kunnen afleiden.

III. KEUR VAN GEDENKWAARDIGE TAFEREELEN uit de Romeinsche Geschiedenis, van de vroegste dagen tot op den val van het Westersche Keizerrijk, door G. ENGELBERTS GERRITS, in twee Deelen, in post 8vo, velijn papier, met Platen, compleet in halve linnen Banden, à f 5 — 60.

Eene Keur uit de Romeinsche Geschiedenis bezitten wij tot heden niet; ongetwijfeld zal dit werk bij onze Landgenooten welkom zijn.

IV. NIEUWE EN ONFEILBARE GENEESWIJZE VAN DE JICHT EN HET RHEUMATISMUS, benevens eene aanwijzing van de vereischte en noodzakelijke Leefregelen, welke bij deze Ziekten gevorderd worden. Bepaaldelijk voorgesteld aan hen, die aan deze lijden, door ADRIANUS TH. GORDON, Ridder, Professor en Doctor in de Geneeskunde, Lid van alle voornaamste, zoo Binnen- als Buitenlandsche Geleerde Genootschappen, enz., enz. Uit het Engelsch, naar de vijfde uitgave, à f 0 — 70.

Dit Werkje is van eene onschatbare waarde voor hen, die aan Jicht of Rheumatismus lijden, daar zij door hetzelfde eene heilzame geneeswijze leeren kennen, waarvan de Vertaler door eigene ondervinding de overtuigendste bewijzen bezit — »daar ik (zegt de Vertaler) het herkrigen mijner gezondheid hieraan te danken heb.»

V. GROOTVADER ST. JULIEN ONDER ZIJNE KLEINKINDEREN EN HUNNE SPEELMAKKERS. Naar het Fransch, tweede Druk, met 8 gekleurde Platen, in halve linnen Band gebonden, à f 1 — 20.

Een fraai geschenk voor de op handen St. Nikolaas- en Nieuwjaarsfeesten.

VI. HET LEVEN EN BEDRIJF van Dr. M. LUTHER, bewerkt door B. T. LUBLINK WEDDIK, Predikant bij de Evangelisch-Luthersche Gemeente, te Amsterdam. Twee Deelen, met Portret, Titel en Vignet, gr. 8vo, à f 8 — 60.

PORTRET van Dr. M. LUTHER, afzonderlijk, proefdrukken op groot papier, à f 1 — 00.

VII. BIJBELSCH MAGAZIJN VOOR ALLE STANDEN, ter verspreiding en bevordering van kennis der Heilige Schrift. Een geheel oorspronkelijk werk, zamengesteld door eenige Vaderlandsche Leeraren, versierd met fraaije Staalplaten.

Van dit Werk zijn reeds Vier Afleveringen aan H. H. Intekenaren afgeleverd. Het Prospectus van Uitgave, benevens de verschenen Afleveringen zijn bij alle Boekhandelaren voorhanden. De prijs van 52 Tafereelen, met 52 fraaije Staalplaten, op extra super groot royant formaat papier gedrukt, bij intekening, (buitengewoon laag gesteld) is slechts f 4 — 25. — Het Prospectus is alom gratis te bekomen.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN

zijn bij KETS & LAMBRICHTS, te Doesborgh, heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. A. E. VAN NOOTHOORN, NEDERLAND EN DE NEDERLANDERS, in vroeger trekken geschilderd, f 1 — 60.

II. VERHALEN VOOR VRIENDEN VAN VROELIJKHEID, f 1 — 40.

III. SELENA QUINQUEVULNERA, f 1 — 75.

IV. WAAROM IS DE JENEVER ERGER DAN DE CHOLERA? EN KAN HIJ IN NEDERLAND AFGESCHAFT WORDEN? f 0 — 45.

V. A. RADIJS, DE FAMILIE VAN ANDOUSE, een geschiedkundig Verhaal, uit de Tijden der Dragonnades, onder de regering van Lodewijk den XIV, in Frankrijk, twee Deelen compleet, met in koper gegraveerde Titel en Vignet, f 6 — 60.

VI. A. C. EDELING, DAGBOEK EENER REIS NAAR RUSLAND met Zr. Ms. oorlogsbrik DE PANTHER, met een gegraveerd Vignet, f 1 — 40.

VII. LEVENS- en KARAKTERSCHETSEN ter bevordering des Christendoms, 2 Dln., f 3 — 00.

Nog zijn door dezelfde in dit jaar verzonden:

VIII. A. RADIJS, BIJBELSCH HUISBOEK OF CHRISTELIJKE OVERDENKINGEN over sommige Bijbelplaatsen des N. T., vooral ingerigt voor huiselijk gebruik, 5 Deelen, f 13 — 10.

IX. BIJBELSCH HUISBOEK, OF CHRISTELIJKE OVERDENKINGEN over sommige Bijbelplaatsen der Handelingen der Apostelen, vooral ingerigt voor huiselijk gebruik, 1ste Deel, f 2 — 50.

N.B. Met nog één Deel zal dit Werk compleet zijn.

X. AAN MIJNE JEUGDIGE MEDECHRISTENEN bij hunne openlijke intrede in de Christelijke Kerk. Tweede Druk, f 0 — 50.

XI. LEERREDE OVER 'S HEILANDS BEDE: Heilige Vader, bewaar ze in uw naam! uitgesproken bij de plegtige bevestiging van Lidmaten, f 0 — 40.

XII. VERZAMELING VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN over Opvoeding, Onderwijs, Beloonen en Straffen, ten dienste van jeugdige Onderwijzers, zamengesteld door een 6tal Amsterdamsche Onderwijzers, f 0 — 60.

* De KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE te WETSINGHE en SAUWERD gedenken, op nadere approbatie, publiek te laten verkoopen: De twee KERKEN en TORENS aldaar, waaraan ongeveer 100 kub. Ellen DUFSTEEN, met TWEE KLOKKEN en EEN UURWERK, welke afzonderlijk zullen worden aangeboden. Deze Verkoop zal plaats hebben te Wetsinghe, op VRIJDAG, den 27 December aanstaande, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van den Kastelein T. R. HOEKSEMA, alwaar, gelijk ook bij de Wedw. BOUMAN, te Sauwerd, de Voorwaarden dagelijks ter lezing liggen.

Namens de Kerkvoogden voorn.:
R. K. SIKKENS, Admin. Kerkv.

LEEST HIER!

De SCHUITENVOERDERS van GRONINGEN en WINSCHOTEN, vrees, verwittigen bij deze het Publiek en hunne Begunstigers, dat zijheden gedurende dezen Winter bij besloten water, in plaats van Dingsdag en Vrijdag, IEDEREN DAG, van beide Plaatsen, des morgens precies te tien uren, een' zoogenoemden SNIKWAGEN zullen rijden, geschikt, door het verdek, om Personen en Goederen tegen guur en nat weder te beveiligen.

Kleine bestellingen worden tegen de gewone Schuitvracht, grootere Pakken tegen billijken prijs, en ieder Persoon voor vijfentachtig Cents vervoerd. — Bij den aanvang hiervan hevelen zij zich in de gunst van het Algemeen, en beloven eene prompte behandeling.

* De ondergeteekende verzoekt, buiten deszelfs weten, GEEN KREDIET te verleenen, als zullende GEENE BETALINGEN geschieden.

A. A. YSKER,
Majoer.

* Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te Groningen, gedenkt, op Woensdag, den 11 December 1839, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Wedw. J. S. BONTEKOE, aan de Groote Markt, te Groningen, te verkoopen:

Een welbevaaren HEK-TJALKSCHIP, DE VROUW GEZIN, met VOLLEN INVENTARIS, liggende te Groningen, in de Zuiderhaven. Inmiddels uit de Aand te Koop en te bevragen bij den Eigenaar J. I. VAN DER WOUDE.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.